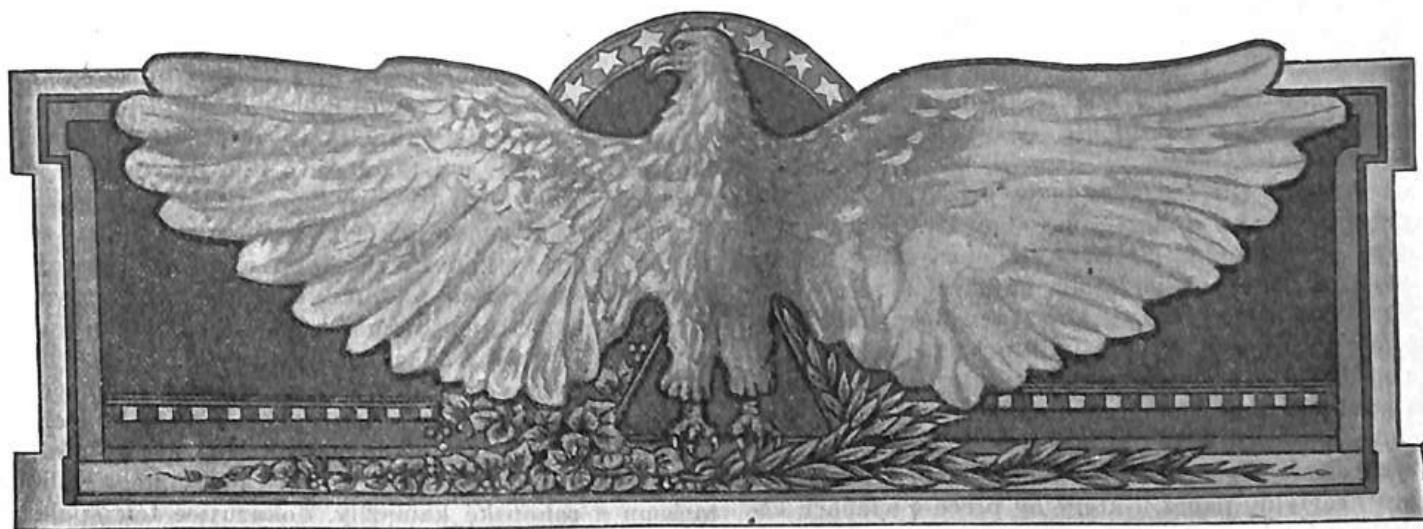

SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXIX

CHICAGO, ILL., 15. ZÁŘÍ 1917.

ČÍSLO 9.

F. K. Šnepp:

HOJ, SOKOLE!

PERUTĚ vzepni, hoj Sokole,
povelem přetni tiš,
rozburej řady svých do pole
v boj za svou čackou říš!

Orlice dravá a pyšnivá
— na čele temnou žlut' —
království lačná a dychtivá,
na nás si brousí chut'.

Zakruž! — A spořádej vojů svod,
rozbuď vzdor v paměti!
Právem vlast', požehnáním pak rod
zbraně všem posvěť.

Sokol se nebojí vrahů zlob,
ani jich drzých čel —
od dávna čestností tužil zob
a pařát na ocel.

Sokolu strašen je pouze svár,
jeho a intrik mor — —
Jestli-li však vrhají ve požár
lány, lid rodných hor

dovede nastavit čelo, hrud',
nemeškav okamžik —
i srdci přikázat: tiše bud'! —
milenky, matky vzlyk

Proto se nebojí vrahů zlob
Sokol, ni drzých čel —
od dávna čestností tužil zob
a pařát na ocel.

Síla je v myšlence vespolné,
jednotné, drahé všem,
síla je ve vůli nezdolné,
jediným spjaté snem.

Nechvějnou důvěru k druhu druh
chová a povzbouzí,
v nezlomný skovává všechny kruh,
štěstí v nás probouzí,

úkol, zdar poctivých občanů,
jimiž chce slynout lid,
vida v nich nezvratnou záchranu
národa, vlasti klid.

byť jeho rozvlíní duše děj
intimní Povinnost'
především! Sokol si dál vždy pěj:
Občana první etnost'

chápatí bolesti otčiny,
národa nícení!
Není přee oddané nad činy,
nadšené řícení

ve prospěch národní, vlasti spás!
Sokol to zná a ví,
proto se červeno-bílý jas
v korouhvi jeho stkví.

Proto si vznešený, chrabří zjev
zasadil do znaku:
Slovanský Sokol a český lev
rovni jsou zázraku

v vzájemném dychtění, zápolu,
v soudržném sílení.
Kázeň a bratrství pospolu
v společném pílení

solidárnosti a družby vliv,
láskou všech zkypřený,
konají kouzelný zázrak, div,
světově uctěný.

Když se teď nebezpečí roznítí,
nepřítel hýbne se —
bratstvo se jak jeden vyřítí,
kolkolem blýskne se:

Perutě rozepni Sokole
v boj za svou čackou říš,
rozburej řady svých do pole,
mřít za vlast' jak všakt' víš!

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Není snad vzácnějšího důkazu o tom, zač Amerika bojuje, jako lepšího dokladu, že jedná se o demokracii celého světa, všech národů i všech zemí, jako veliký ten historický dokument čili odpověď našeho presidenta Wilsona na papežův návrh o míru. Nejen ve stilisaci, ale pokud přímosti a poctivosti se týče, bude projev presidentův vždy památným a malým národům i všem utiskovaným povzbuzením, že naděje musí lepší budoucnost, až zkrušena bude síla autokracie německé a sám lid německý pozná, kam zavedl jej kaiserism. Slovy presidenta Wilsona militarismus se odsuzuje a na budoucno připravuje půdu, aby k tak děsným a strašným pohromám válečným na příště dojiti nemohlo vlivy všelikých vojenských junkerů těch kterých zemí. Pro nás svobodomyslné pak zajímavě, že "neomylný papež," který by přece o snahách českého národa v Rakousko-Uhersku měl věděti, nevěnuje jim ani slovíčka ve své mírové austrijačky naladěné písničce, ba nezmiňuje se ani o zbožnějších ještě Slovácích, jichž jako našich doma jest přece příslušníků jeho církve tam i onde veliké množství. Poláků si papež vzpomněl i ubohé Belgie katolické, ale bohaté a silné katolické po staletí trpící Čecháčky a jejich bratry Slováky vynechal jen, aby si u Karlíčka ve Vídni nerozlil oacet. Také o Jih slovanský, hodně katolický "neomylný papež v Římě ani slůvkem nezavádil, ba ani neprozradil původní plány jeho církve, jež spráždány byly ve Vídni před vlastním pokořením Srbska pravoslavného, jemuž se mělo z Říma dostatí a za svolení Vídne velikého obšťastnění čili roztažení se vlivů římsko-katolické víry po celém Balkáně. Dotyčné smlouvy byly před samou válkou podepsány, ano v Bělehradě se o takovém "zkatolisování" slovanských zemí vědělo, jako znalo se v Bosně a Hercegovině, jak státní církve dovede pracovati i se svými pochopy. Ano, v Římě se znalo, že vláda rakouská napřed byla varována, aby Ferdinanda, následníka trůnu do Sarajeva nepouštěla, že hrozí mu tam i ženě jeho nebezpečí od různých živlů povstaleckých. Sám srbský Bělehrad Vídeň v tom ohledu varoval. To však vše bylo marné a vlivem Berlína prohlášena jest válka nejhroznější toho druhu, když byl si starý Procházka vyžádal požeňání zbraní svých v témže Římě, jenž nyní ústy "neomylného" svého následníka božího, hraje na šalmaj míru, co zatím Italové, vlastní jeho lidí, vlastní krev, vítězí . . .

"Vzhůru do Francie!" tak zaléhá až sem k nám za tu velkou vodu volání bratří našich na Rusi, volání těch, již jako dobrovolníci hlásí se pod českým praporem k boji za svobodu vlasti své a ze zajateckých táborů vystupující v šik mohutný se staví, aby prospěli oběti na krvi i statečích v zápolu strašném, jenž zuří celou Evropou. Jsou z většiny družiny a prapory našeho vojska českého, jemuž na vzdor stálého se nabízení bratrské Rusi, dosud nedostalo se příležitosti jíti s bratry slovanskými na frontu, kdežto na jiných místech byly právě české

"prapory smrti" samy sobě zůstavivší, jež zadržovaly děsný nápor nepřítel. Z toho a jiných důvodů i mnohého nepochopení přišlo se k náhledu, že česká armáda nejlépe by prospěti mohla za panujících poměrů v té krvácející Francii, čili na frontě kde naši spojenci bijí se nejstatečněji a kde již mnoho je našinců i záhy připojí se vojska veliké republiky Spojených Států amerických. Naši významenali se již mnohokrát v cizinecké legii a dojistá dostojí statečně i neohroženě úkolům svým pod hvězdnatým praporem americkým, v řadách Kanadánů a konečně doufejme i v těch řadách, jež co nevidět se tvořiti budou z nadšených bojovníků a dobrovolníků českých a slovenských, neobčanů aneb takových, kteří nejsou ještě odvedeni do vojska amerického rádi by šli, aby pomohli zdolati tu hydry prusáckého militarismu a rakouské kamarily, dokazující tak spolu s jinými, že nejen na pouhé oběti dolarové, ale i činu skutečném záležitosti bude, chceme-li vlasti své dobytí svobodu. Totéž platí o zajatečích našich ze Srbska ve Francii, Italii atd. Heslo "Vzhůru do Francie" počíná se již ozývati i v řadách našich, činí se pokusy, aby když nemohli jsme míti svou vlastní "sokolskou legii" pod hvězdnatým praporem, abychom za pomoci spojenců a dovolení naší vlády šli pod baryami českými, abychom i odtud z té české Ameriky měli svoji armádu, své vojsko a dle toho se přičinili. Zdaří se nový úkol náš? Nevíme, ale tam kde vůle jest lidí šlechetných a udatných: "Bonum commune antecedit bono privato", obecně dobré před dobrem jednotlivce, tam záhy dostaviti by se měly výsledky.

V Ústředním Technickém Odboru poslední dobou rokováno o úpravě cvičebního kroje pro naše Sokolice. Otázka tato jest tvrdým oříškem pro naše technické vedení, jelikož v úborech ženských odborů jeví se tolik pestrosti a různosti při společném vystoupení, že nutno bude upravití jednotnost jejich, jako tomu jest u cvičenců obou bývalých táborů. Cvičební кроj mužů jest již dávno ustálený, Nedožnal během doby dosud žádné změny a přece možno jej pokládati za nejvýraznější a nejpraktičtější oproti všem eizonárodním organizacím tělocvičným. Při cvičeních společných ve velkých masách hraje cvičební úbor důležitou roli. Zde musí se uplatňovati linie, vlny a barevné plochy, v harmonickém souladu, což dociluje se případnou barvou a úpravou kroje cvičebního. Paže a nohy mění linie, skláněním a zvedáním trupu tvoří se vlny, čímž učiní se zároveň i barevné plochy. Představme si, jak několik set boreů utkví ve vzpažení. Na půdě rýsují se tu výrazně dolní končetiny od trupu a od tohoto zase paže a obličej — tři plochy: modrá, bílá a růžová. A nyní následuje třeba předklon, předpažit. Růžová vlna mocně se pohne a rozvíří a diváku objeví se bílé pole trupů skloněných. Pohled to opravdu nádherný pro toho, kdo má smysl pro barevné vlnění velikých ploch. To jest právě to kouzlo, jež při sletových prostných uvádělo di-

váky v nadšení, tajilo dech v prsou a vynutilo v mnohém oku slzu radosti nad nádherným divadlem, prováděným několika tisíci bujarých boreů. Kdyby náš evičební kroj nebyl barvy jednotné, tu nikdy by se neuplatňovaly linie, vlny a plochy v tak nádherných variacích a přeměnách a sebe výraznější prostná by ztrácela na své působivosti a barevném dojmu. Měli jsme příležitost pozorovati evičení prostná Belgičanů a Luxemburských v modrém úboru, Francouze a Maďary v bílém úboru, a vzdor tomu, že prováděli evičení vzorně, nevynikali tak, jako když nastoupili borei Obce Sokolské. Ovšem, to evičila jen pouhá družstva, leč snadno lze si představit, jak ohromný rozdíl v dojmu by se jevil oku při provádění v masách. V jedné barvě utápí se ony nádherné vlny a plochy, ba i ztrácí se veškeré plochy dolních končetin, jež splývají se stejnou barvou trupu. Zde jen holé paže barvou svou se uplatňují. To uznali sami vnímaví Francouzi, postřehli, co vlastně dodává našim prostným výrazu a krásy a bylo ještě před válkou pomýšleno na to, upravit evičební kroj gymnastů po způsobu Čes. Obce Sokolské. Jestliže evičební kroj mužů za celé desítky let vydobyl sobě uznání svým případným a souladným roztríděním barevných ploch, jest i na čas obrátiti zřetel náš na rovněž výraznou úpravu úborů našich žen. Mnoho pokusů a změn bylo provedeno, leč žádná nepřiblížila se výše uvedeným požadavkům pro společné vystoupení vyjma v bývalé Župě Fuegner-Tyršovy, kde rozdělení barevných ploch u ženského úboru bylo přispůsobeno evičebnímu kroji mužů. Největší překážkou stojí v cestě, říkáme to bez obalu, vlastní ješitnost ženská. Každá by nejraději na se oblékla, co dle jejího vkusu myslí, že jí nejlépe sluší bez ohledu na celek. A tu připomínáme, že jakákoliv změna v zájmu celku podmiňuje dobrovolnou a uvědomělou kázeň jednotlivce, at' již se to líbí, neb nelíbí. Celek to žádá a tomu nutno podrobit osobní marnivost, jež musí stranou. Jest přirozeno, že při změně, žen se týkající, v prvé řadě slyšán jest a bude úsudek ženy. Bez její rady a pokynů technické vedení samo jednati nebude a proto vyzýváme naše uvědomělé pracovnice, aby přispěly svými návrhy a náhledy na příští úpravu kroje evičební pro ženské odbory a své dobrozdání zředily Ústřednímu Technickému Odboru. Dřívější tak zv. Middy Blouses se naprosto neosvědčily pro náš účel, ač jinak nelze jim upříti praktičnost. Ty ladné formy ženského těla v nich nadobro se ztrácely, což jest hlavní závadou, máme-li na zřeteli při našich společných stránku esthetskou. Živůtky opět při moeném pohybu v pasu vylézaly a proto odsuzovány jako nepraktické. Jedná se tudíž o upravení způsobu spojení ladného mezi živůtkem a bloomersy tak, aby nebylo nijak na újmu formě těla. V tom by měly ženy samy poraditi: Úbor v celku neodporujeme, ježto podmiňuje jednotnou barvu, kterou chceme odstraniti v zájmu zvýšení barevných ploch. Rovněž důležitou jest úprava hlavy. Ty různé účesy, zvláště dnešních moderních Venuší, a ty nestejné mašle v hlavách ruší jednotnost celku a nutno tudíž sáh-

nouti k nejpřípadnější pokrývce, jež by zakryla nestejnost účesů a barvy vlasů. V Čechách vystoupily ženy o sletu s červenými šátečky na hlavách, jež se uplatnily i v bývalé Župě Fuegner-Tyršově. Dojem společného vystoupení tím značně získal bez ohledu na to, že některé evičence přidával na stáří — většině slušel roztomile. Něco podobného, třebaš v jiné formě — přemýšlejte Sokolice! —šar.

Z hlavního stanu Amerického Červeného Kříže z Washingtonu a pořadatelství měsíčníku téže organizace dostali jsme následující několik řádků, jako na povzbuzení k práci: "S potěšením vzali jsme na vědomí součinnost Sokolstva amerického, listu Vašeho i všechnu tu pomoc, již veliké věci humanitního našeho Červeného Kříže občané českého původu byli věnovali a věnují, pokud se týče členstva, získání téhož, vedle všech těch dobrovolníků přihlásivších se na první výzvu našeho presidenta, zakupování bondů svobody, nabídek Vašich jednot na proměnu tělocvičen v lazarety na Východě v pádu potřeby i zakládání odboček Amerického Červeného Kříže i vyučování prvé pomoci, hygieně, ošetřování, tělovědy, hotovení obvazů a p. ve třídách Vašich Sokolek. Tot' dojista velice krásné, zejména, když již prvé výsledky jsou pěkné. Jako spolupracovníkům na velkém díle našem čistě vlasteneckém jen děkujeme Vám všem i ujišťujeme Vás, že součinností Vaší si jen vážíme a gratulujeme Vám..." Upozorňujeme činovníky naše, bratry i sestry, že práce Amerického Červeného Kříže účastniti se může i mládež obého pohlaví na školách veřejných a učilištích zvláště. Z toho důvodu měla by se povzbuzovati i mládež naše tělocvičné školy navštěvující, aby starala se všude o pomoc této humanitní organizaci, zachování a ochranu majetků veškerého, zachování zákonů a pořádku i všech pravidel zdravotních v nejbližším svém okolí a společnosti naší vůbec, veřejných místností, kol svých bytů, čistoty stájí, uliček, parků, prázdných lotů, schránek na odpadky a čistoty v každém směru a to vždy a všude. Mládež měla by se povzbuzovati k práci v zahrádce kol tělocvičen, domů atd. i pěstování zelenin i pro ty, kdož nemohou. Děvčata se mohou zaměstnávatí pletením a šitím různých menších předmětů, částí oděvů a p. na zimu pro vojáky, baliti a upravovati obvazy, spodní prádlo a jiné potřeby, vedle dopisování našim dobrovolníkům, obstarání dárek vánočních, cigarret, doutníků, tabáku a p. A kdo jinak nemůže, stačí, když věnuje se získávání členstva, protože i tu každý dollar platí. Vymlouvati se, že toho všeho mnoho najednou nestačí, povážíme-li, žeť válka, nebezpečí, jež v celém dosahu teprve poznáme za krátko, až ti mnozí ranění, zmrzačení a ubozí se budou vracet k domovu.

Jsou dojemné některé ty zvěsti, jakž podávají je naši zajatci z toho aneb onoho tábora a zejména tehdy, když píše se o uvědomění si povinnosti, aby i oni prokázali činem, že přejí si vysvobození svého národa česko-slovenského. Jedni hlásí se do dobrovolnických družin, jiní vyslovují politování nad tím,

že žádosti jejich nebylo ještě vyhověno pro různé vojenské formality, kdežto druhové jejich, již bijí se na ruské frontě zahanbující mnohé ty ruské vojáky, již zbaběle opouští zákopy ještě dříve, nežli nepřítel byl udeřil. Někteří závidí těm legionářům našim na západní frontě i radují se, že i Italům tak mnohé oddíly slovanských bratrů se vzdávají na vzdor Habsburku. Ti pak, kdož pracují za frontou a vydělávají si menší obnosy posílají do ústředí českého vedení své dobrovolné příspěvky, jen aby se akci české pomohlo a tak děje se hlavně mezi našimi hochy na Rusi, v Anglii, Italii i ve Francii, ano i v Řecku. Také dobrovolníci v tom ohledu se činí a nás naplňuje jen radostí, že také naši dobrovolníci v americké armádě ve cvičebních táborech zajatců našich nezapomínají. Br. Veselý, člen Plzeňského Sokola poslal sbírku \$35.25 na zakoupení šatů, obuvi a prádla českým zajatcům od druhů svých ze Syracuse, N. Y., a to ještě před vlastním odjezdem do Francie. "A ještě jeden čin bratrský! Br. Vsetečka píše nám z Clevelandu O.: "Milý bratře! Příložené zasílám \$285.00 část výtěžku ze sokolského dne 4. července pořádaného. Byl můj návrh, abychom při našich zábavách pamatovali též někdy na ty hochy, kteří pokládají životy za osvobození všech národů. Není to velký obnos, však lepší něco nežli nic. Mimo toho jsem zakoupil řetízek k hodinkám a moje žena obsazovala jej tak, že tato maličkost vynesla \$75.00 což dohromady činí \$360.00. Tedy zasílám ček na \$360.00. Nechá váme Tobě, že s tím naložíš jak za nejlepší uznáš a věci zakoupené pošleš na místa, kde nejvíce třeba, napiš, že jest to od bratrů clevelandských a můžeš některým poslat moji adresu příležitostně, aby mně mohli psát." Jaké zářné to příklady obětavosti a nové důkazy o tom, že obyčejně vždy ten, jenž sám málo má spíše dovede oceniti potřeby toho chudšího. Ti, kdož u nás mnoho mají obyčejně všelijak se kroutí požádátele za příspěvek na účel národní a řekneteli jim něco o "milionu Č. N. S." spínají nedůvěřivě ruce a nedají zase nic. Kdyby bylo nějak možné měli bychom všechny sbírky konati soustavněji a sice tak, aby nemohl se vyhnouti žádný "slacker." Pravda, nikoho nutiti nelze, ale průkaz členství Č. N. S. měl by se rozhodně v každém případě požadovati, kde Čech s Čechem obchoduje, ve společných pracích, aneb za pomoci našich do nějakého úřadu se dostati hodlá. A jestli na uniovu práci vyžaduje se uniová známka proč by na práci národní neměla by být také značka Č. N. S. To mělo by platit stejně nám, jako bratrům a sestrám slovenským. Tu stačil by někdy znáček, tam legitimace.

Dne 7. listopadu vystoupí české Sokolstvo na chicagské universitě, kde vedle výstavky výtvarného umění a knihy české bude uspořádán český večer, na němž předvedeny budou americké intelligenci ukázky tělocviku, hudby, zpěvu a tanců národních. Na nás připadá zodpovědný úkol vybratými borci a ženami vystihnouti přednosti a krásu české soustavy tělocvičné, úkol to tím více těžší, je-

likož v dnešní době za stávajících poměrů bude opravdu nesnadno vybrati 24 vzorných borců, když právě ti nejlepší nám odešli za povinností vojenskou. Proto vzdor obtížnosti stanovených prostných bylo Technickým Odborem Župy Střední doporučeno jednotám, či jich zodpovědným vedoucím, aby nácvik pro tato cvičení prováděli s veškerým cvičicím členstvem, jež přítomně mají po ruce. Nemožno do doby té věděti předem, jaký bude stav tělocvičný a snad bude nutno sáhnouti k výběru, pod naší představu sahajícímu. A proto upozorňujeme důtklivě, že nejvýš nutno věnovati vystoupení našemu pro tuto chvíli veškeré úsilí svoje spojené s mravenčí pílí a houževnatou trpělivostí, tak aby za nynějších, opravdu smutných okolností, mohli jsme vystoupiti před americké kruhy, tentokráte velmi vlivuplné, se sokolskou ctí a získali jménu českému i naší soustavě plného uznání. President Judson, jevíci pro politický boj národa našeho opravdový zájem, těší se vlivu u presidenta Wilsona a jeho příznivý soud o našich snahách a pracích bude slyšán na místech pro nás nejvýš významných. Máme tentokráte nejkrásnější příležitost proniknouti do amerických vlivuplných kruhů a proto vystoupení naše na chicagské universitě podmiňuje důkladnou a vážnou přípravu, aby byla korunována zdarem. První dva oddíly prostných pro muže byly uveřejněny v minulém čísle "Sok. Amer." a III. oddíl naleznou borci v čísle tomto. Pro ženy jsou stanoveny III., IV. a V. oddíl cvičení prostných ze 6. sletu. Tož všichni chutě k dílu! —šař.

Jest ku podivu, že ti chudší spíše dají, nežli ti naši, již oplývající statky mnohými, stále brzy nato a zase ono se vymlouvají. Někteří řeknou, že dali u jejich odbočky Č. N. S., jiní dali před rokem a ještě jiní odbydou vás všelijak. Kdyby bylo na zajatce dal by prý znovu, ale chcete-li, aby k účelu tomu tedy aspoň přispěl, když zatím Č. N. S. dáti nechce, vymlouvá se zase a to "kdo ví kdo to dostane, kde se to ztratí atd. atd." A přec uveřejňujeme každý dar i sebemenší, jakž za pomoci Amerického Červeného Kříže se poslal. A tak není jen v Chicagu. Podobně stěžuje na příklad i St. Louis, Mo. Tajemník odbočky br. Wimer, praví mezi jiným: "E, dejte mi už s tím Sdružením pokoj, jde to moc daleko a trvá už to moc dlouho — já půjdu na ryby. A v téže schůzi čten byl dopis našeho vojáka-dobrovolníka, soukromý a psaný tajemníku, plný hlubokého citění jenž končí — příloženě Ti posílám poukázku na \$5.00 pro Č. N. S., poslal bych rád více, ale prozatím nemohu — jest to vše co mám—Tvůj Karel Čermák." Takoví jsou ti naši bratři, již uposlechlí vyzvání Č. N. S. a Sokolské Obce Americké — šli rádi, bez výmluv a výhrad, aby svým mladým životem přispěli k velikému dílu, a my zatím hledáme jak ubít fádni neděli. Nic námi neotřese, nic nás nevzruší." — Tolik o St. Louisu, Mo. a jinde není lépe, ba v New Yorku pro samé osobní krámy a ješitnost jedinců celku se zapomíná a práce mnohých nadšenců jen otravuje, tak že heslo vydané, abychom do konce roku 1917 sebrali jeden milion dolarů na Č. N. S., sotva do-

šlo by splnění, kdybychom neměli všichni bez rozdílu vzpomenouti povinností svých. A tu nás tak napadá, že i u nás někde něco vážně. Považte bratři a sestry od měsíce března nedostali jsme ani jediného centu na Č. N. S. od našich, již obyčejně posílali na list náš. Že složili jste u odbočky místní? Že odvedli jste přímo hlavní úřadovně, aneb krajskému výboru? Věříme — rádi věříme, ale litujeme, že na dotyčné dotazníky naše došlo jen tak málo odpovědí, tak málo důkazů o všech nás obětavosti a přičinění.

“Camouflage”, jakž čtenáři naši dojistá vědí, není snad názvem nějakého nového druhu švýcarského sýra, alébrž jest čistě vojenské opatření válečné. Jest to něco co se něčím býti zdá a ve skutečnosti není! Hlavně ve Francii se používá hodně a slouží ku zakrytí baterie, vchodu do zákopů a p. Čili jest takové “malování straky na vrbě”, malování, jimž zakrývá se pravý stav věcí na oklamání nepřítelů, jeho aeroplánů a podobně. Někdy i na ambulanční vozy namalují si stromy, aby ze vzduchu je nepřítel neviděl, jinde zase namalují děla kde jich vůbec není, ano celé krajiny takovým a podobným způsobem se “přemalují”. Žel však tato “camouflage” neobmezuje se pouze na bojiště. Tak o naši Sokolské Obci v Americe přinesly české listy na Rusi vycházející, když válka Spojenými Státy Němečku vypovězena byla, “hodnověrnou zprávu, že prý naše Obec vyšle do vojny přes dvacet tisíc dobrovolníků.” — A sotva první naši hoši na prvu výzvu presidenta Wilsona statečně hlásili se k vojsku americkému, pod hvězdnatý prapor naší Unie, tedy v dobu, kdy o tom nikdo nemohl mít ještě ani tušení a tím méně ve Francii, již vítali je “soudruzi ze zákopů a legionáři” zvláštním kabelogramem ku společnému zápolu proti odvčkému nepříteli našemu.” A na tom není dosti, taková pyramidální “camouflage” pošle se ve sloupcích našich listů do světa s tvrzením, že “Kijevský “Čechoslovan” jest pro nás tady pramen velice kalný, kdežto prof. Masaryk soudí docela jinak dovolává se u starých známých svých, již “Čechoslovan” vedou pomoci, aby se dosáhlo pořádku a jednoty v našich řadách. “Slavie” diví se jak se to rýmuje. — Což o to, my také se divíme, ale divíme se ještě silnější “camouflage” čili až přílišně hubené kachně, která projde tiskem veřejným, jakoby spisovatelka a veliká přítelkyně českého národa za Čecha provdaná paní Koptová, jejíž skvostné překlady českých balad a děl básnických začasť jsme uveřejňovali v mnohých listech našich, byla sestrou našeho presidenta Wilsona a jako taková rozhodovala o osudu země palcátů atd. Že jest z kalných pramenů německých nám nikterak nevadí, šíříme dále, co zatím mnozí z těch našich lidí, kteří ještě do nedávna plnou hubu měli Sokolství, nadšení a vlasteneckých obětí, na krvi a statečích, vybízejíce “ty druhé” aby šli na obranu hvězdnatého praporu našeho dobrovolně v boj, choulí se dnes šikovně za nově získaný “job”, aby prý se zachovali, jako “na semeno”, až bude po válce a vlast naše volná. I pak prý bude

třeba tuhých paží a — tuhých charakterů se patrně zapomělo! “Camouflage” nejhoršího druhu, pravý vřed to na těle sokolském. A “camouflage” jest i u nás ještě tak zv. “dobrovolně na se vzatá kázeň”. Co vše možné a co se děje někdy v našich řadách sokolských, aby přikrylo se pláštěm kázně na jedné straně a na druhé ukázalo vlastně silnou nekázeň jeví se nejlépe v účasti na veřejných našich vystoupeních a jak se tato “vedou” vlastně nevedou. V Chicagu bychom mohli o tom zpívat písničky, jež měly by zalehati v naše svědomí a jinde by vám podali zase ukázky, jak lze stanovy Obce obcházeti i v otázkách nejdůležitějších čili financí sletů, vystoupení větších rozměrů a jiné a jiné. Inu “camouflage”.

Br. Brantl od S. Tyrše v Clevelandu ve svém dopisu zcela správně poukazuje na nepřístojnost vystupování v kroji sokolském na tak zvaných různých slavnostech “národních”. Zmínili jsme se již dříve sami na tomto místě o našem stanovisku ohledně častého vystupování v kroji při každé příležitosti často i rázu pro nás, t. j. pro Sokolstvo bezvýznamného a projevíli jsme přímo náhled, aby vystoupení Sokolstva v kroji omezilo se na míru pokud možno nejmenší, aby kroj náš opravdu nesevšedněl tím častým jeho vláčením na “každé parádě a každém funusu”. Jen při skutečně okázalých a pro nás významných slavnostech, kde má Sokolstvo národní a mravní povinnost ukázati veřejně svoji početnou sílu, tam je povinností každého člena bez výjimky obléci na se kroj sokolský a tím nepokrytě a hrdě dokázati, čemu věřím a k čemu se hlásím před světem veškerým. V nynější pohnutlivé a rozvířené době jest věru těžko říci, kam povinnost volá Sokolstvo ku projevu a účasti v kroji. Samé manifestace, parády, dělání stafáže a různé národní slavnosti, bazáry a posvěcení ve prospěch politické akce dovolávají se hlučnou reklamou v prvé řadě vždy Sokolstva, aby svým vystoupením dodalo lesku celému podniku bez ohledu na to, že ono přineslo a stále přináší ty největší oběti finanční, ba i oběti vlastní krve. Řekne se prostě: “Věc je nejvyšší důležitá, jedná se o naši čest národní a tu Sokolstvo jako vojsko národní nesmí a nemůže scházeti. Jest to jeho povinností jíti. A nikdo se při tom neptá, zda v ten den, v tu dobu nezvyklou je to možno, aby členstvo, většinou závislí dělníci, mohlo na rozkaz svého náčelníka zanechat práce a jíti tam, kam čest národní a povinnost sokolská volá! A pak na výzvu následuje fiasko (jako tomu bylo při uvítání ruské delegace na sobotu dopoledne) a po Sokolstvu se svezou právě ti, již jsou úplně neodvislými pány svého času a sedí u plných stolů. Leč to jen tak mimochodem! Není nutno, aby Sokolstvo při každé příležitosti, hlavně, kde jedná se o výdělek hmotný ve prospěch dobré věci, muselo parádovati v kroji, tu stačí, když vykoná svou povinnost hmotnou podporou a účinnou agitací beze všech bubnů a fanfár. Koná ji bez toho tiše, ne hlučně celým životem svým, aniž se o tom píše celé sloupce v novinách, ba můžeme dnes směle říci, že

kdyby lidu našemu podala se úplná statistika všech těch obětí hmotných, jež přináší pro dobro věci naší společně, ze skrovných prostředků svých, při tom málo podpory a pochopení pro své potřeby vlastní ze strany české veřejnosti docházející, že by to byly číslice úctyhodné! Ale to je věcí vedlejší, konáme jen povinnost a nic více! Na soudu lidí, již by je Sokolstva poslední hřivnu, ba i poslední krůpěj krve vyssáli, nám nezáleží! Než, vracíme se ke kroji. Br. Brantl z Clevelandu se zmiňuje o obžinkách, při nichž vedle bratří a sester v krojích sokolských súčastnili se někteří (v nepatrném počtu) v kroji sokolském, ba i sokolská kapela v kroji rovněž sokolském. To je věc, která nás překvapuje, ba přímo zaráží! Vždyť přece ještě za trvání Župy Fuegner-Tyršovy bylo zásadně usneseno a to z důvodů prostě závažných, že není dovoleno, aby sokolské kapely používaly kroje sokolského, byť by i všichni její příslušníci byli členy sokolské jednoty. Máme za sebou mnohé zkušenosti s podobnými kapelami a nebudeme důvody ty dnes uvádět, proč podobné ustanovení bylo zavedeno. Příkaz téhož smyslu byl vydán Českou Obcí Sokolskou i ve staré vlasti z těchže důvodů, jaké nutily i nás ku zrušení kroje sokolského pro hudebníky. Naši uvědomělí bratři hudebníci sami uznali oprávněné důvody ty a podporovali návrh podaný Sokolem Slávským. Nesmíme zapomenouti, že žijeme v zemi, plné dosud mnohých předsudků a proto atd. — kdo rozumíš, snadno se dovědíš. Jsou pamětníci vystupování jisté kapely zvučného jména, jež v chicagských parcích (amusements) vystupovala s hlučnou reklamou v krojích sokolských, ač členové její byli složeni ze všech národností. Tak i v Čechách po dlouhou dobu působila populární kapela Kmochova v sokolských krojích, až předsednictvo Obce to zarazilo. Při vzpomínce na ty zlaté časy, kdy jsme se honosili sokolskými kapelami v krojích, nám tane na mysli jedno opravdu nádherný obrázek, jenž stále bičoval duši naší, dokud kapely nepominuly na dobro. Byl to průvod reklamní ku výletu do kteréési zahrady v Riversidě. V čele 12 muzikantů v krojích sokolských a za nimi s praporem 10 celých bratří v kroji, táhnoucích ve vši slávu dvojstupem. Více muzikantů v krojích, nežli členů. — Dnes místo kapel máme u mnohých jednot tubačské a bubenické čety, ale poměr při vystoupení, jako výše uvedený obrázek, se leckdes nijak nezměnil. Na stanoviště průvodu mnohdy dorazí jednota s bubenickou a tubačskou četou a za ní 4—6 bratří s praporem. Nebýtí toho že někteří mladí bratři si rádi zatroubí a zabubnují často "pro radost jiným", byla by opravdu účast té jednoty v kroji velmi smutná.

—šar.

Byly doby, že psaly některé listy a byly zejména i tak zvané listy pokrokové a realistů v Čechách, jež začasté vysmívaly se tomu Sokolstvu, vysílajícímu brzy družstva svá do Francie, do Anglie, Belgie a zase do Italie, k nám do Ameriky atd. Tehdy nemohlo se pochopiti, že vítězství českých Sokolů ve Francii, dobytí štítu v Londýně a prvé ceny získané

v Belgii, aneb Italii, nemluvě ani o bratrském zápolu bratří slovanských, jako u Slovinců, Chorvatů, Srbů spolu s poutí na Černou Horu mohly by mítí nějakého hlubšího významu i odbylo se jako obyčejně úsměškem, pokrčením ramen, ne-li docela hroubou výčitkou "nazdarování" a podobně. Sokolstvo přičiněním Čes. Obce Sokolské, vystupováním družstev svých na kolbišti světovém, ukázkou tělesné výchovy a průkazy soustavy Tyršovy získalo ve Francii přátele nejen odborníky, ale i přátele svému národu, již velebíce práci sokolskou povšimli si i našeho odvěkého zápasu s Němčikem, mluvili o národu našem, jeho zdatných synech, Sokolech a dávajíce lidu svému práci naši za příklad, šířili známost o Čechách i stali se našimi druhy, již pak u příležitosti návštěv svých v Čechách, o sletech sokolských a jindy i lid náš naučili se znát a utrpení jeho chápati! Psali pak o národu našem do velikých žurnálů i listů odborných, jako píšou ještě dnes naklonění jsouce věci naší české. Ano, jsou též jména přátel našich v Londýně, již nyní na prospěch osvobození vlasti naší se přičinují, jsou též jména v Paříži, v Italii, ano i na Rusi a po celém světě slovanském. Jsou nadšenci, kteří láskou k Sokolstvu naučili se znát český národ, jeho kulturní vyspělost a dnes najdete takového vynikajícího pracovníka články v tom či onom listě francouzském, aneb výťah řeči jeho k tomu či onomu velikému a významnému shromáždění v Anglii a podobně. Také některé ty knihy jejich, brožury a díla mnohá dokazují, že **prostřednictvím Sokolstva** — at' již kdo z nynějších "hlaváčů" přizná či nie — **šířila se známost o českém jméne nejprve v cizinu**, která věří v činy a nikoliv prázdne fráze a stále odvolávání se na minulost a předky! A tato cizina i v době nynějšího ohromného zápolu lidstva, vidouc ty mnohé oběti na statecích i krvi těch bratří našich, nadšenců a dobrovolců, zejména sokolských, těch činovníků všech, již se snaží pomoci, ze všech sil svých věci spojenců, na těch kterých frontách vůbec, tak jako doma, usilujíce v tom aneb onom oboru, uznala, ano uznati musela, když ti naši hoši sokolští v Srbsku se vzdávali, Rusům v Karpatech i jinde přešli ku spojencům, jako v Italii raději, nežli bili by se za Rakousko, když ze zajateckých táborů na Rusi se hlásili ku "praporům smrti", aneb jako lvi bili se s bratry ze všech možných končin sehnány v "cizinecké legii". Nemohly tyto a podobné ukázky zarytého nepřátelství proti Habsburkům a jeho spojencům zůstatí nepovšimnuty v kruzích nejvyšší diplomacie, u vlád téměř všech zemí nám přátelských a tak se postupovalo u věci české na prospěch staré vlasti nemalou zásluhou Sokolstva veškerého českého, slovenského a slovanského vůbec! Sám Masaryk doznává, že promluvil nejprve český lid, mluvili ti bratři naši na fronty a do boje na jatky vysílání, čili promluví dříve, nežli sami poslanci. V srdcích našeho mužstva sokolského se znalo, jaké jsou jeho povinnosti, znalo se doma i zde! Bratři chápali ihned, bez zvláštních povelů a my v té české, slovenské a slovanské Americe také hned od samého začátku války, ba v předvečer téže, již v Chicagu věděli, co

se státi musí. My protože věděli, šli jsme cestou, jež nám tehdy vědomí našeho Sokolství, našeho příslušenství bylo ukázalo a lhal by ten, jenž snaže se strhnouti vše co vykonáno zejména i v té české Americe, kdyby tvrditi chtěl, že Sokolstvo nekonalo svou povinnost. V jednom chybovalo, že pustilo otěže, že samo nevedlo! A to jest třeba si uvědomiti, tím spíše, když listy z našich peněz podporované a vydávané, orgány politické emigrace o česko-slovenskou samostatnost usilující, takto ve Francii, na Rusi a jinde vycházející, pro to Sokolstvo americké nemají jediného slůvka, přecházejíce **vědomě tu naši silně rozvinutou činnost národní** a ignorující vše to čím Sokolstvo naše honositi se může i činovníci jeho, již pracují všude do únavy a s nadšením, aniž byli by za práci svou nějak "honorováni". My tvrdíme, že kdykoli se mluvilo kdekoli a kdykoli o nějaké "práci národní" v té české Americe, že i zde muselo se nejprve počítati se Sokolstvem a také dnes to "počítání", bude-li třeba Sokolstvo si právě vynutí činem svým a prací svou a zase činem...

Aniž jsme o tom tušili, máme zde v Americe opět o jednu Obec Sokolskou více a to vedle naší české Obce vyvstala "Slovenská Obec Sokolská", složená z několika jednot a žen. odborů celkem asi s 500 členy. Jsou to slovenské jednoty, jež nemají podpory jako sbory přínaležející ku Těl. Jed. Slovenského Sokola. Nová organizace bude též vydávati samostatný orgán měsíčně pod názvem: "Sokolský Obzor". Radujeme se vždy z každého prospěchu a postupu myšlenky sokolské at' u nás, či mezi bratry Slováky, leč jedno v sobě zapřítí nemůžeme a to jest, že neuznáváme za správné na základě sokolského zřízení, aby Jednoty zakládaly Obec. Řekli jsme již nespočetněkrát, že jednoty se sdružují napřed v silné Župy a teprve Župy, že mohou tvořiti společnou Obec. Proto myslíme, že br. slovenským postačilo spojení, když již chtějí býti neodvlsými, v rámci župním a že jako samostatná a života schopná Župa slovenská se mohli přihlásiti do Slovenského Svazu, jenž zdárně působí dnes po stránce technické, ač zahrnuje v sobě prozatím pouze dvě české organizace sokolské. Na výzvu naši čekáme od bratří slovenských dosud odpověď.

—šář.

Nám Sokolům a Sokolkám netřeba se chlubití co vše vedle jiné práce i na prospěch bratří našich v zajetí se vykonalo, na kolik poslalo se šatstva, prádla, obuvi a jiných potřeb, ano i peněžních darů do Srbska své doby, co vyřídilo se dopisů, zaslalo kněh, novin a jiného poslalo se na Rus, na Korfu, do Italie a zejména do Francie. Vždy kdykoli ten či onen bratr, Sokol v zajetí nám dopsal a oznámil, ku které jednotě náleží, byl nám doporučen aneb osobně znám, snažili jsme se mu pomoci, seč síly naše stačily, pořádající mezi členstvem svým dobrovolné sbírky. Spůsobem tím rozdáno bylo a na určitá místa i dodáno několik těch stovek a jen litujeme, že jich nebylo více. List náš se posílá skoro jednomu tisíci našich i pokračuje se tak v díle sokolském, u-

vědomovacím a národním. Že drobná tato práce naše nese ovoce ve prospěch celého našeho osvobozovacího hnutí poznáte z těch mnoha dopisů, jež ze zajateckých táborů bratří naši posílají s nadšením oznamující na kolik jich čte a cvičí, kolik jich šlo k šikům dobrovolným a kolik se jich ještě chystá. Bylo přičiněním naším, že "praporům smrti" na Rusi na vánoce poslal se telegraficky dárek 30,000 rublů, jež také došly a byly potvrzeny místnímu Pomocnému Výboru. Také naším raněným a zmraženým legionářům, jich pozůstalým a potřebným ve Francii bylo posláno k vánocům Župou Fueg.-Tyrš franků 145.—a konečně pět set doll. a skoro šest set dollarů chorým zajatcům českým v Srbsku, nyní ve Francii, rovněž na vánoce a telegraficky a sice k rukou odboru Československé Národní Rady, čili tajemníka téže Dr. E. Beneše v Paříži. Banka teprve v těchto dnech oznámila, že obnos, čili sedm tisíc franků adresáta došly. V poslední schůzi V. V. usneseno pak poslati legionářům, bratřím naším znovu dvě stě dollarů. Protože zem naše rovněž vešla do války nemohl nám Americký Červený Kříž, k vůli ponorkám německým a jich řádění na moři mnohé ty bedničky atd. přijati, však máme slíbeno, že pomohou nám vykonati na prospěch zajatců záhy opět co nejvíce. Všem bratřím a sestrám, již i tímto směrem se přičinili vyslovujeme jménem mnohých trpících zajatců dík upřímný i nadějeme se, že hlavně přičiněním našich sester a odboček našich Amerického Červeného Kříže i jednotlivých tříd v těch kterých jednotách našich i na příště mnohé užitečné sebere se a k zásilkám připraví. V tom ohledu vždy rádi poradíme, zásilky opatříme, kdežto naši zajatci mohou se na nás obracet s důvěrou ve všech záležitostech; vyhovíme každému podle svých možností, spolu s Pomocným Výborem a Besedou J. V. Frič v Chicagu, jichž činovníci v tom ohledu s námi působí. Balíčky, noviny atd. lze posílati na adresu: br. Jos. Vokřál, 1735 W. 18th St., Chicago, Ill. Od samého počátku války a po návratu našem ze Srbska vždy jsme zdůrazňovali, že by čeští a slovenští zajatci a Slované vůbec neměli ponechání býti sobě samým, že by se jim mělo pomoci co nejvíce i prospěti. My znali dobře následky zajetí, válečné doby, věděli jsme co se děje, pokud mravnosti lidu se týče v zemích nepřitelem obsazených i zemích druhých, ano poukázali jsme na některé úkazy i v samých Čechách, na Moravě, ve Slezsku i na Slovensku. Vytušili jsme, že nastanou těžké doby těm, kdož budou řídit osudy staré vlasti naší, až bude po válce, až vrátí se mnozí ze zajetí s všelikými defekty mysle i tělesnými, nemocemi hroznými, nakažlivými a specifickými, jako příjice, tuberkulóza a p. A protože jsme tohle všechno věděli snažili jsme se pomoci aspoň naším, třeba za časté narážili jsme na mnohé překážky všelikých sobců a domýšliveců, již náhodou tu či onde octlí se u vesla. Pamatujme si, že není vše tak růžovým, jak se býti zdá, nezapomínejmež, že zdravá česká republika bez zdravých sil sotva obstojí a když již jsme ztratili víru v poetivost každého českého člověka — a kdo by se tomu mohl diviti po udalostech a schůzích

new yorských na příklad — přičiňme se aspoň my a znovu my Sokolové, celá naše rodina sokolí i znovu chopme se práce, již ukládají nám hesla naše a mravní povinnost čili prostě příslušnost k českému národu.

T. J. S. v New Yorku po leta se připravovala, že oslaví své padesátiletí způsobem na nejvyšší slavnostním. Však přišla do toho válka a bratři naši i sestry v New Yorku uznali, že bude daleko lépe, když obmezí se na průkaz práce tělocvičné mládeže své i Sokolek a spolu s D. A. S. přičiň se, aby znovu co nejvíce se prospělo Č. N. S. Podnik vlastní jako vstup v dobu jubilejní zdařil se naprosto, ano účastníci se jej i bratři a sestry slovenské. Také české Chicago touže dobou vykonalo mnoho na prospěch veliké věci naší a čistý výtěžek z tak zvaného posvěcení ve prospěch Č. N. S. jest jen úctyhodné výše. Pracovalo se společně a výborům všechna čest. Účast našeho Sokolstva vůbec mohla býti ovšem mnohem větší zejména v průvodu, ale i tak stačilo, aby zpestřil se vedle krojů národních ten tah českou čtvrtí i přispělo ku vlastnímu zdaru podniku nemalých rozměrů. Na jedno bychom však rádi poukázali. Tak byli zde hosté z Omahy, Racina, Milwaukee, Clevelandu, Detroit a odjinud. Sešli jsme se s nimi u té příležitosti, obdivujeme tu jejich obětavost, že dojeli na tu slavnost národní a lidovou z tak dálných končin. Nebylo by záhodno, abychom na přitě měli pro hosty takové za prvé na místě nějakou informační kancelář a knihu, do které by se zapisovali, tak aby se znalo, kdo všechno i odjinud byl s námi? Taci obětaví hosté ovšem neočekávají v takovém a podobném rozruchu a návalu snad nějaké zvláštní pozornosti, ale vzdor tomu bylo by jen vhodné, když bylo by tu místo, kde by se hlásili, dotazovali a o různé pokyny žádali. Mohl by tu být i telefon, adresář městský a české listy, vedle stolku s pohlednicemi a náčiním ku psaní ap.

“Sokolská Obec v Americe” má nové diplomy, jakž zhotovil náš sokolský činovník a předák br. Jarka Košař. Pochybujeme, že by umělec jiný vystihl tu krásnou naši myšlenku výchovnou, to naše Sokolství, než-li právě bratr náš, jehož ukázky uměleckého tvoření měli jsme za časté příležitost reprodukovati na těchto místech. Dílo jeho, naše nové diplomy pak znovu dokazují jak štětec Košařův dovedl podati nám obraz té práce spojených šiků našich, bratří i sester a zahledíte-li se v pozadí krásného díla pocítíte něco jako blahé uspokojení v myslí své, vidouce zde po jedné straně tu naši zlatou Prahu, ty věkupanátné Hradčany a po druhé straně záhlaví: sídlo vlády veliké republiky země této ve Washingtoně s bohyňmi naší přijímající hold Sokolstva bez rozdílu kroje, žen i mužů, hotových věnovati vše na obranu svobody, humanity a demokraticismu. Jest hold to v době přítomné zvláště významný, památka skvostná a taková, že i ten náš čestný člen prof. Masaryk jistě váží si ji bude, jako ten lidumil, rovněž čestný člen “Sokolské Obce” naší obě. John W. Frothingham v New Yorku.

Dvě hvězd přibýlo nám v té “naší zlaté knize sokolské” a my jen s hrdostí k dílu jejich poukazujeme, jsme rádi, že věnování provedeno právě na diplomech sokolských, nejčestnějším to průkazu členství našich jednot vůbec. Na diplomu prof. Tom. G. Masaryka jestit’ psáno: “**Sokolská Obec v Americe** neohroženému vůdci a zastánci národa našeho, slovutnému prof. **Tom. G. Masarykovi**, v uznání neocenitelných zásluh v bezpříkladné obětavosti a práci Jeho za uplatněním práva národa českého i slovenského v diplomatických kruzích Anglie, Francie, Ruska a z toho vyplývající samostatnosti Čech a Slovenska, projevuje tímto hlubokou úctu svoji a jmenuje **Ho svým čestným členem** s ujištěním, že spojené Sokolstvo americké nejen s důvěrou pohlíží na výsledek zápasu Jeho za práva národa našeho, ale i hotovo jest položit krev i statky své v těžké chvíli národa na oltář svobody jeho! Dáno v Chicagu, dne 30. dubna 1917. Za Výkonný Výbor Sokolské Obce v Americe: Jos. Čermák, starosta V. V. Cyril Popelka, tajemník V. V.” — Text diplomu čestného členství obě. Frothinghama jest ovšem anglický a to jak následuje: “In recognition of the most valuable services and the greatest support, moral and material, to the Slavic cause, especially to our Serbian brethren, during their most trying moments in the present struggle and the humanitarian efforts with all the good will and sympathy also for the freedom of our Nation, the **Sokol Union of America**, has named and elected **Hon. John W. Frothingham** to honorary membership of the organization. In Witness whereof this diploma is granted and the seal of the Executive Committee is hereunto affixed, this 30th day of April in the year 1917. Jos. Čermák, President, Cyril Popelka, Secretary.”

T. J. Sokol Nová Vlast v Clevelandu bude mít dne 30. t. m. své pětadvacetiletí. U příležitosti té podá nejen ukázky své práce tělocvičné, ale vydá i vhodný “Památník”. Jest jednota jedna z nejčilejších v Clevelandu, kteráž vznešené idey Tyršově, jako projev touhy po dokonalejším, volnějším a silnějším žití národním, přinesla již mnohé oběti a stará se pilně o rozmach věci naší svědomitě a poctivě. I tu byl postupný vývoj mající v zápětí zdárný rozvoj vždy hlavním vodítkem v době nynější, tak jako v T. J. S. New York založené před padesáti lety, péče o to nezměrná, aby učinilo se vše na prospěch staré vlasti a její osvobození. Založení jednoty new yorské připadá na den 22. října 1867. Co vše za tu dobu bylo vykonáno? Co bylo postupu a co mnohých překážek a dnes jen s hrdostí mohou horečnivci sokolští a činovníci pilní oboj jednot býti jen spokojeni, jako sestry jejich milé, že nebylo všechno to úsilí jejich nadarmo. Tož tedy dál a v před, se všemi těmi snahami za zdokonalení všech stránek vzdělanosti, jež vreholí v té naší pokrokovosti a svobodomyšlnosti. Kdo jinak praví vám, po nás vzhůru se šplhaje, brání pokroku, volnosti, přičiňuje se spíše o udržení dosavadních stavů různých — at’ z prospěchářství aneb myslě pohodlnosti, aneb konečně z

omezenosti duševní — ten člověkem jest konservativním. Ti, kdo chtějí staré řády a ideje vývojem společenským dávno již odstraněné nastolit, upravit a všelijak sesmoliti pod rouškou všelikou, jsou zpátečníci. A před zpátečnictvím a vznikem jeho v řadách našich již Tyrš nás varoval, protože znamenalo by stanutí. Tolik znal New York, tolik vždy uvědomil si i Cleveland, o čemž mnohé svědčí projevy i doklady doby poslední.

NOVÉ ZDROJE.

Ujedinělá Jihoslavia vydala prohlášení po poradách na Korfu, tedy mimo hranice staré Srbie, v němž utvoření nového velikého státu sedokumentuje a prozatímní vláda stanoví, jakž Pašič za Srbiji spolu s druhými vůdci Chorvatů a Slovinců byl spojencům oznámil. Tím společný projev bratří Jihoslovanů nabyl důležitosti a nový stát, pokud pravoplatného usnášení, postupu a vše co k vlastní organizaci třeba vystupuje určitěji na forum veřejnosti a za souhlasných projevů lidu svého doma vše co koná podpoří vlastní svou armádou, jež se spojení v poli se nalezá. Tak bratří naši jihoslovanští, již minule vypravili 1,500 dobrovolců, jimž v Mar-sailles ve Francii dostalo se skvělého uvítání. Byli to vesměs bratří ze sokolských šiků amerických Srbů, Chorvatů a Slovinců. O armádě srbské u Bitolje v Soluni, na frontě západní v oddílech srbských a jihoslovanských dobrovolců netřeba se zvláště zmiňovati. Jsou tu a jsou všude i na Rusi, kde jich třeba i bijí se statečně s nepřitelem všem nám společným. Také Jihoslované o prohlášení velikého státu svého ujediněného nemluvili pouze, ale konali i činem provázeli každý postup svůj, vyčkávající vhodné chvíle, aby se jako celek promluvílo a jihoslovanský stát proklamoval stávajícím tělesem jednotným či propagandu vedoucím. Přišly nabídky míru papeže z Říma, ano oznámily se i podmínky Italie vítězíci a tu uznali Jihoslované, že čas jest promluvíti. A promluvíli . . .

A povážíme-li, že v papežském návrhu na mír není ani jediného slůvka o samostatném českoslovanském státě, třeba Polsky bylo se nezapomělo, že tu ani slůvka není o ujedinělé Jihoslavii, dále že není ani jediného slůvka o volnosti naší Čechie v podmínkách, jež klade vláda italská, třeba druhé vlády spojenecké již dávno byly otázky Čech věnovaly svoji pozornost a president Wilson zdůraznil, mluvě o malých národech, bylo by jen třeba, abychom promluvíli i my. To jest, aby samostatný stát českoslovanský byl v sídle naší vlády čili našeho vedení z Paříže aneb Londýna jednoduše co takový prohlášen. I my známe vůli lidu svého a jeho zástupců tam doma ve vlasti, ano i my máme svoji vlastní armádu českou, vedle celé té řady našich dobrovolců na všech frontách, legionářů a divisí utvořených ze zajatců na Rusi, nemluvě ani o tom malém našem oddílu z Kanady, který co toto píšeme se ještě našimi dobrovolníky kdes u Londýna doplňuje. Není mnoho, ale na dané poměry stačí zatím.

A protože na tisíce a tisíce našich spojenců se rádo vzdávalo a dosud vzdává, protože máme naši armádu, máme i veliké procento mužstva svého hlavně sokolského v řadách pod hvězdnatým praporem, jakž na prvu výzvu našeho presidenta Wilsona dobrovolně se hlásili, nečekajíce nuceného odvodu, jenž rovněž z našich řad a veliký počet hochů českých vůbec na vojnu nám vzal, máme i tolik práva jako bratři Jihoslované, třeba i mimo hranice staré vlasti své po třech letech práce hlásiti se ku svému. Jestli pak by samostatný stát českoslovanský s prozatímní vládou svou v Paříži, aneb v Londýně, dle toho jakž by se stilisovalo se svými požadavky rovněž jako ucelené již těleso vystoupil, jako nově utvořený stát de facto — a žádný mezinárodní zákon není, který by nepřipouštěl — pak po prohlášení takovém podepsaném vůdci našimi mohlo by se vedle projektované nové další armády do Francie, ještě dále.

Ti, kdož podepsali by takové prohlášení, že již stává českoslovanský stát, na vzdor nepřítelů papeže a snad i některé vlády, měli by pak i plnou moc podepisovati všechno co s organizací a vlastním postupem takového státu souvisí. Nejsou žádné illuse, ale rozumí se samo sebou a jako každý státoprávní útvar takovýto nový stát prohlášený měl by již právo, čili jako jednotka revoltující a tolika tolika státy uznaná — viz jen ony konfедераční snahy v zápolu Severu s Jihem — i povinnosti starati se a pečovati, aby vlastního cíle se dosáhlo za všech možných obětí i všemi možnými poctivými cestami společnosti lidské. Říká se, že na válku, revoluci a odboj jakýkoli třeba jsou vždy peníze a zase peníze! Po válce a v době kdy "u zeleného stolu" jednati se bude o různé požadavky národů bude peněz potřeba, tak jako bude jich potřeba hodně tam doma pro válkou vysílený lid atd. My staráme se v té české Americe co můžeme, nyní shání se prvý million dollarů, kdy se sežene nevíme, ač mělo by být brzo. Však do zálohy, pro ty doby, jež co nevidět přijdou, pro to budoucno nutno soustavně sbírky vésti, soustřed'ovati peněz co nejvíce a pomahati, seč síly všech nás čili jest rozhodně třeba nacházeti nové zdroje. A jedním takovým zdrojem bylo by vydání dlužních úpisů českoslovanského státu, zaručených národem čili viva voce jeho představiteli zahraničními s dohodou těch tam doma, to jest jednoduše vydání bondů, které byly by splatné řekneme za jeden rok po osvobození vlasti našich i platil by je národ sám sobě, čili platil by dluh, který se udělal v době, kdy peněz bylo mnoho a mnoho třeba, aby takového osvobození lidu tam doma se docíliti mohlo vůbec. A tam doma později bude doufejme dosti ještě hmotných prostředků, aby bondy českoslovanského státu po roce přijmouti se mohly za vlastní ve všech ústavech peněžních, úvěrních, bankách, záložnách atd. Po stránce praktické získaly by se veliké fondy tímto způsobem v době dohledné a to fondy, jež zvláště vedeny poskytly by našemu Českému Národnímu Sdružení i bratřím Slovákům utvoření zálohy ku konečnému tahu, až nadejde doba nejtěžší — vlastního dohodo-

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICE.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15. každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

Dr. J. RUDIŠ. JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Editor:

Spoluredaktor:

JAROSLAV KOŠAŘ, 1928 So. 63rd Court, Berwyn, Ill.

SUBSCRIPTION \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednání V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednání Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednání zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce plnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídloví se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

vání mírového a vyskytnou se potřeby mnohé tam doma na úlevu bídy, jakož i na podporu nového rozmachu, každého oboru práce a přičinění! Takové a podobné bondy československého státu našeho prodávaly by se v určitých obnosech za vedení naprosto obchodního.*) Výmluvy, že již se dalo, že se přispělo by nemohly platiti, protože tu by se nedávalo, tu by se pouze a jediné půjčovalo pro tempore na bondy zaručené příštím státem, půjčovalo by se na čas a naprosto s vlastním risikem tedy obchodně po případě i na úrok (třeba ten by mnohý rád odpustil) a cestou tou prodalo by se nejen v české Americe pětidollarových, desíti, dvaceti, pětadvaceti, padesáti a sto dollarových úpisů dojísta množství veliké, kdežto ve Francii, na Rusi ano i v Itálii koupil by si mnohý zajatec, jenž dnes ze svého výdělků rád by přispíval na oltář společné věci naší, ale z úspor svých nemůže, pakli počítá na návrat domů. (Bond národní byl by však doma splatný.) Jako dobrovolník také již nemůže jít, jsa chorý aneb zmrzačen a touto cestou mohl by rovněž pomáhati, jako ti druhové jeho, již znovu šli na fronty, jenže pod českým praporem, přispívající mimo to kde lze i peněžními dary na akci českou. Takové bondy vydané z ústředí v Paříži, aneb Londýně, kdyby i na krásně jsme prohráli všechno — všecínko by by každému s podpisy našich vůdců nejkrásší upomínkou, že vykonal i on i ona svůj díl! Byly by památkou asi takovou jako kdys obraz korunovačních klenotů, reskript v Čechách aneb jako

*) Kontrola dle čísel úpisů a dotyčné serie byla by naprosta.

konfederantům, kteří když všechno prohráli skoro každý zarámovati si dal tu upomínku velikou z veliké doby, když v občanské válce pomoci se snažil k vítězství věci, kterou považoval za jediné spravedlivou. Sever zvítězil a s ním zvítězilo právo a humanita i nemůže býti o tom pochyby, že zvítězí právo, spravedlnost a humanita i tentokráte!

Namítne se snad, že my dosud československý stát netvořili, však totéž mohlo by se říci o veliké Jihoslavi v čele s královstvím srbským. U nás jest království české zatím, jež se Slovenskem spojivše a v odboji proti Rakousko-Uhersku chtěli bychom míti republikou a nikoliv jen snad státem ve federativním sdružení v rámci Rakouska. Dále mohlo by se říci, že ku prohlášení našeho svobodného státu třeba jest i sněmu a na povolení půjčky jeho souhlasu. Dejme tomu, neboť i v tom ohledu lze vyhověti formalitě, protože zástupci české Ameriky, českého Ruska a Čechů ve Francii i všude v zahraničí za souhlasu bývalých zajatců, nyní dobrovolců i jejich zástupců takový sněm snadno svolati se dá po případě cestou písemní jen a může právoplatně pak i se zástupci národa českého a diktátorem naším prof. Masarykem v čele rozhodnouti co třeba i probrati na dobro staré vlasti naší a její osvobození z pode jha Habsburků, již jako Hohenzollerové musí jít

Ano, mohlo by se také říci, že dnes třeba kupovati jen bondy svobody nové vlasti naší, prvou či druhou jejich serii, chceme-li býti americkými vlastenci. Pravda, naprostá pravda, jenže pokud nás se týče vlastenectví své prokázati můžeme, nejen vůči té své ženě, ale i té staré matce, čili jednoduše můžeme si rozdělit tak, abychom vykonali svědomitě svou povinnost, aniž bychom si zadali, protože víme, že kupovati prvé i druhé může a bude moci u větším množství jen ten, kdo finančně si dobře stojí, ten pak kdo koupí na splátky snadno již si ten pěťák na tom či onom utrhne, aby měl záhy na prvou splátku úpisu československého státu, vedle pěťáku na známky, jakž zalepovati se budou v knížечky vládní, aby tak pro novou vlast naši, Spojené Státy každý mohl něco vykonati. Válka vyžaduje velikých obnosů peněžních, velikých obětí a mohou-li jedni obětovati krev a statky své dobrovolně na vojnu jdouce, aneb odvedeni jsouce, proč my doma zůstavší a v poměrném pohodlí neměli bychom učiniti, seč lze? Naše úpisy pak pro naše boháče, naše banky, spolky výpomocné ba jednotlivé spolky české a slovenské vůbec byly by hodnotou, jež zároveň by hodnotu těch, kdož u větším obnosu by koupili nejlépe ukázaly.

Ptali jsme se ostatně odborných kruhů bankovních i větších firem peněžních, ano přišli jsme i na takové, které ochotně chtěly rády vypracovati nám úplné plány, jakž takové půjčky národní před zákony obstáti mohou a jak se pokračovati má, jakž vrhnouti je lze na trh peněžní vůbec. My však jsme toho mínění a Masaryk sám prohlásil, že nám Čechům musí stačiti pouze a jediné český peněz. česká obět', že nikde dožebraťati se pomoci nebudeme a necheeme a z toho důvodu bychom i takového dluž-

ní úpisy českého státu mezi sebou rozebrali, půjčku sami sobě, svého národa podpořili všude kde Čech se nalezá, kde české jest cítění a naši boháčci, ba mnozí naši držgrešlové nemohli by se vymlouvat, že něco dali, ale nevěděli nač. Tu by výmluvy takové neobstály, věci naší by se prospělo nesmírně a takový úpis, litograficky co nejlépe provedený, jistě by našli jste napotom v každé české, slovenské, ba snad i mnohé slovanské rodině. Pro budoucnost nový tedy zdroj, nový plán a jen prosíme vás nekrčte zbytečně rameny, že nejde to, že nedá se provést a podobně. Odkazování zbytečné na začátky naše, na to, že snad v celku není nové a podobně, že na nový stát uvalovati dluh nemáme práva, kde lid již doma promluvil a protože jistě by rád pomohl, ale nemůže, přijme takovouto účast v práci a zodpovědnost za dílo, jež na jeho bylo by vykoupení nejen milerád, ale s radostí takovou, jako mnohý našinec, dobrák a chud'as náš koupí si ten úpis — jen aby jej měl. . . Chud'as, řekli jsme a jsou po většině jen chud'asové čeští a slovenští již dali do nynějška nejvíce! Jsou všude, pracují a ještě přispívají, at' v tom či onom jest podniku národním. Stálo by za uvážení či mělo by být opět hrstkou tvrdého hrachu na zed' hozenou? Či vadilo by, že vyšlo z našich řad? Není poprvé co jsme směrnatným kruhům řekli, však nynější doba věci naší a postupu takovému jest jen přízniva.

O ATHLETICE.

(Pokračování.)

Provádějí-li se cvičení sportovní jen za účelem vyniknutí, tu snaha docíliti největších výkonů bez náležitého základu získaného již v samém mládí vede k úplné specialisaci. Člověk, který pozdě začíná se obíratí atletikou a chce docíliti úspěchů, vrhá se jen na cvičení jednoho druhu, ke kterým má již tělo nejvíce přispůsobeno. Odtud známe choďce, sprintery, t. j. běžce na krátké vzdálenosti, vytrvalé běžce na dlouhé vzdálenosti, vrhače diskem a j. Škodlivá jednostrannost je zde zřejma.

2. Sporty vodní: Plování, zvláště praktické a užitečné cvičení, které považuje se též za odvětví atletické, pěstuje se u nás téměř jen při plovárnách a klubech veslařských. V některých případech věnuje mu však i Sokolstvo právem zvýšenou pozornost. Veslováním zabývá se mnoho klubů, ano i českých. Některé kluby veslařské pěstují turistiku vodní, konají výpravy na loďkách po jezerech a v přístavech i řekách. Význam vodních sportů spočívá nejen ve vydatném pohybu, ale i v pohybu na zdravém vzduchu.

3. Sporty polní. Čítáme sem turistiku, kterou i Sokolstvo značně pěstuje, konají ročně mnoho vycházek mládeže (prázdninové) a výletů.

V nové době vyvinul se nový sport, táboření (camping), pobyt v přírodě po delší dobu pod stany, a skaut (scouting), pro mládež jako soustava výchovná, pro dospělé a dospívající jako sport doporučený. Je to spojení turistiky, táboření s výzkumem a pozorováním přírody, sledováním zajímavostí

technických a s přirozeným způsobem života. K těmto druhům sportovním úzce připojují se t. zv. polní hry, zavedené pro vyšší školy a provozované též Sokolstvem polským. Jsou to hry vojenské, odpovídající vojenským cvičením v poli. Jsou také částí výchovného systému skautů, junáctví (signalisování, stopování, umění krýti se).

Též polní a zahradní práce mohou se pěstovati co sport pro zdraví a osvěžení pro obchodníky atd. Pokusy učiněny zejména nyní ve válece.

Lovectví, sport dříve velmi pěstovaný, dnes upadá, podobně jako rybářství, na místo obou těchto sportů rozmáhá se o prázdninách mezi obyvateli letních bytů sbírání hub.

K některým sportům polním připojují se i

4. sporty branné, zvláště střelba.

Šerm. Pěstuje se u nás žel nemnoho. Pěstuje se šerm fleuretem (končířem), šavlí a kordem. Šerm jest též součástí sokolské soustavy. Učiteli sportovního šermu jsou hlavně mistři školy italské.

K sportům polním druží se

5. Sporty dopravní. Jízda na koni.

Cyklistika. Praktický význam spojuje se zde se zábavou. Ovšem nemístné její pěstování škodí srdci a plícím. V mnoha různých směrech stýká se s turistikou.

Motocyklistika, kde tělesná námaha pohybová ustupuje, vyznačuje se velikým vlivem na výchovu některých vlastností duševních. Zvláště klid, duchapřítomnost a odvaha se zde uplatňují. V tom smyslu má veliký význam i automobilismus a aviatika. Při aviatice uplatňují se vlastnosti právě v motocyklistice, automobilismu a v tělocvičnách získané, t. j. klid, odvaha, rozvaha, duchapřítomnost, umění udržovati rovnováhu, jež předpokládá, vlastnost netrpěti závratí. Vlastnosti této možno nabýti soustavnou výchovou pohybovou od mládí.

6. Sportovní hry: kopaná, lawn-tennis, hockey, byly již uvedeny.

7. Sporty zimní. Jen dobrou prováděním se sbližují. Hojně pěstuje se bruslení, jako zábava, hra, zvláště mládeže, avšak i dospělí, pokud v mládí tomto cvičení uvykli, neradi je opouštějí. Sport velice zdravý a pro vývoj těla a výevik smyslu rovnováhy velice užitečný. Nedostatek vhodných a hodně velikých hřišť zbraňuje tomu, aby se namnoze uplatnilo větší měrou rychlobruslení a krasobruslení, které jinde mnohem více je pěstováno. S bruslením úzce jest spojena sportovní hra — hockey na ledě.

Sáňkování a lyže jsou hlavně sportem venkova, zvláště krajin severních. V krajinách horských pěstuje se z důvodů praktických. Sportovci městští spojují lyže s turistikou.

Pokud se týče vlastních pořadů atletiky, jakž u nás se vyskytují, jest tu zahrnut běh na krátkou a dlouhou vzdálenost, skok vysoký a do dálky, skok o tyči, vrh disku, v kruhu kamenem, běh s překážkami. Vzdálenosti jsou na běh 100 až 220 yardů a při nácviku nutno dbáti hlavně vlastního náběhu, běhu na špičkách, naučení se správnému držení těla a vzdornosti s vůlí dospěti cíle. Murphy vždy evičil boree své na celou délku dráhy, jež měla se ubě-

hnout. V zimě dlužno toho dbáti, aby některé svaly netrpěly příliš zimou a neudála se tak spíše podvrtnutí a po případě natržení. Obyčejný běžec měl by pokrýti 100 yardů za 12 vteřin; dobrý za deset a čtyři pětiny vteřin; světový rekord jest devět a tři pětiny. Na vzdálenost 220 yardů poměrná doba byla by 26, 24 vteřin a rekord jest jedenadvacet a jedna pětina vteřiny.

Čtvrt míle aneb 440 yardů jest nejtěžší běh v pořadu. Musí se běžeti lehce, ale záleží tu hlavně na vytrvalosti. Tot' nejpobulárnější závod, jenže hochům pod sedmnácte let se nedoporučuje. Lépe čekati pár let, nežli vrhnouti se v tento vysilující zápol. Obyčejný běžec měl by vzdálenost tu vykonati za 60 vteřin; dobrý za 54 a rekord jest 47.

Půl, jedna a dvě míle jsou obyčejné vzdálenosti pro delší běh o závod. Jsou to vlastně zkoušky vytrvalosti i běží se spíše na břišku nohy nežli na celou plochu, aby otřas nebyl přílišným a svaly mnoho netrpěly. Dýchá se většinou ústy a právě na větší vzdálenost vyskytuje se hlavně "druhý výdech". Na vzdálenost jedné míle obyčejně ve třetí čtvrti se již jeví a poskytuje úlevy dýchacímu ústrojí. Murphy nechal své hochy při nácviku na tento zápol doběhnouti as do tří čtvrtí dráhy, spolehaje, že další schopnost se již dostaví, aby k cíli se v čas dorazilo. Obyčejný běžec měl by vykonati polovinu míle za dvě minuty a 15 vteřin, míly za 5 minut a deset vteřin a 2 míle za 14 minut; dobrý běžec měl by být sto dospěti cíle za 2 minuty 5 vteřin, 4 minuty 50 vteřin a 10 minut a 30 vteřin; rekordy jsou na půl míle 1 minuta jedenapadesát a tři pětiny vteřiny; na míli 4 minuty a dvanácte a tři čtvrtě; a dvě míle 9 minut a 9 vteřin.

Vítězství ve běhu marathonském v Athénách a to Řekem při olympických hrách roku 1896 způsobilo všude vzrušení a Marathon byl na každých závodech. Kluby a družiny se organizovaly jak mladíků, tak hochů i starších všech věků téměř a každý chtěl býti v tomto zápolu, ba mnozí i bez náležité přípravy.

Veliká únava, jež následuje po běhu 25 mil má jen záhubné následky na mladé hochy, ještě zcela nevyvinuté. Ano, i otužilí atleti musí se míti na pozoru a dobře uvážiti, jakého mají soupeře a proto se eviči nejprve pět, pak 12 a 15 mil, po čemž následuje postačitelny oddech. Lepší jest běh s překážkami a i tu nutno dbáti, aby sil se nepřepínalo. Chůze o závod se již málo kde pěstuje, protože nelze zjistiti, jak se v tom kterém případě došlapuje. Běh o závod na 120 yardů v celku deset branek t. j. vždy s přeskokem branky tři stopy 6 palců vysoké určuje se na 15 yardů z náběhu, branky jsou na 10 yardů od sebe. Druhý běh jest 220 yardů a tu jsou branky 2 stopy a 6 palců vysoké a na 20 yardů od sebe. Branky — hurdle — jsou lehké a pohyblivé, aby při nárazu běžec si neublížil. V běhu na kratší vzdálenost, obmezujeme se na přeskok třech branek. Nesmí se však poraziti dvě z deseti. Při nižší překážce sedm náběhů na každý přeskok se čítá. V tomto případě nejlépe běží muži vyšší, delších nohou. Obyčejný výsledek na kratší vzdálenost jest as 20 vteřin;

dobrý 17 vteřin; rekord jest patnácte a jedna pětina vteřiny. Na delší vzdálenost jsou čísla 31, 28 a 23 a tři pětiny.

Ve skoku prostém dalekém učiní náběh skokan od příčky osmi palcové zapuštěné a na úrovni s půdou i doskočí na zkyplenou zem, tak aby si nemohl ublížit na tvrdé půdě, nohu vyvrtnouti, aneb kůstku v nártu, kloubu zlomit ap. Jest dobré vyložit si něčím měkkým střevice pod patou, tak aby otřas během způsobený se mírnil. Dosažená vzdálenost měří se od prvního otisku či stopu v zemi způsobené, at' již jest kteroukoli částí těla. Mužstvo závodní proto eviči se tak, aby vzdálenost tu a rozměr chápal i udrželo se co možná pevně a v rovnováze při doskoku. Skok obyčejný, čítáme osmnácte stop, dobrý dvacet stop a rekordní 24 stop jedenácte palců a pět osmin. Skok prostý z místa měří se k nejbližšímu bodu místa dotčeného kteroukoli částí těla. Tot' jest skutečná zkouška lehkosti těla, daleko lepší skoku s rozběhem, kde také rychlost rozhoduje, vedle hbitosti. Deset stop jest dobrý skok a rekordní jedenácte a dva palce. (Dokončení.)

PADESÁT LET SOKOLEM.

Přijel jsem do Ameriky se svými rodiči v roce 1863 ve stáří 9 let. Po krátkém pobytu v Buffalo rozhodl se otec usaditi se v severním Michiganu blíže Traverse City, kde byla již česká osada, která vzala původ v Chicagu a odebrala se do těchto pustých lesů, kde ještě byla dravá zvíř a Indiani, v roce 1855. Otec měl tam dva známé ze staré vlasti, rozhodl se jeti za nimi a zabral domovinu 80 akrů půdy, totiž lesů, o které sekera v ruce člověka dosud nezavadila. V místě, kde jsme se usadili protékala řeka, a otec dobrý mlynář, rozhodl se postaviti na ní mlýn, aby posloužit mohl tam usazeným, neb v okolí tom žádného mlynu nebylo, železniční dráhy tam žádné nedojížděly a jen v letní době přijížděla parní loď jednou za 14 dní, přivážejíc rolnické potřeby a potraviny. Otec započal stavbu mlýna, však nedokončil ji. Bylo to v době občanské války a přišel rozkaz z Washingtonu, aby okres ten dodal jistý počet schopných mužů a v nejkratší době poslal do vojenských táborů ku evičení, aby v době co nejrychlejší mohli býti poslání na bitevní čáru, neboť začínal již jeviti se nedostatek vojska a vláda sháněla, kde se dalo. Veškerí čeští osadníci až na dva, kteří pro stáří byli již neschopni vojenské služby, byli odvedeni. Mezi nimi byl též můj otec. Vytrvali všichni až do konce války, která skončila v roce 1865 a vrátili se až na jednoho, který položil tam svůj život za svou novou vlast. Můj otec vrátil se však churav nákazou jižní zimnice a zeslaben na těle nedostatkem životních potřeb, nebylo mu možno pokračovati se stavbou mlýna, neboť záchvaty zimnice se dostavovaly každého dne a na vyléčení byly malé naděje. Lékařské pomoci tam nebylo, jen takové, co radili sousedi a starší panímámy, což ovšem nepomáhalo. Byli jsme nuceni zanechat onoho místa a odebrali jsme se po jezeře Michigan do Chicaga. První naše obydlí v Chicagu bylo na Bunker ulici blíže Halsted, na kterou starí osadníci milerádi vzpomínají. Ulice Bunker té doby neměla ještě žádných chodníků a odváděcí stoky byly na povrchu a tu se stále nalézala zelená, hnilá voda. Náš příbytek pozůstával z malého nízkého domku o třech světnicích, pokoj, kuchyň a ložnice, zajisté dle nynější doby nemnoho to místa pro 9 osob, totiž: otec, matka a 7 dětí, avšak byli jsme spokojeni, doufajíc v lepší budoucnost.

Rok 1866 stal se pro nás osudným. Otec pro neznalost řeči a churavost nemohl dostat zaměstnání i byl nucen chopiti se kozlíku na řezání dříví, pilky a sekery. V té době pálilo

se v domácnostech většinou sáhové dříví, které přicházelo v hojnosti z lesů, kterých zde bylo všude mnoho. Otec nosil kozlík a pilku a já za ním ubíral se se sekerou přes rameno. Chodili jsme po ulicích a kde jsme viděli složený sáh dříví, šli jsme tam a ptali se zdali je chtí mít rozřezané. Když ano, pustili jsme se do práce a za den jsme byli hotovi. Za to jsme dostali \$1.25. Asi v polovině téhož roku byla do Chicaga zavlečena cholera, která zle řádila po celém městě. Pohrobníci nemohli postačit odvážet mrtvé, a ty chudé, mezi které i my jsme náleželi, odvážely expresní povozy. Jezdily od místa k místu a ukládaly mrtvé do beden zbitých z hrubých prken, pomahači naložili jich několik na vůz a odvezli na okresní hřbitov. Tento krutý osud zastihl i nás, neboť otec postižen onou zhoubnou nákazou a ve dvou dnech podlehl. Pohřeb i on ovšem měl chudý, byl vložen do truhly zbité z prostých prken, naložen na expresní vůz, na který přisedl starší bratr v stáří 16 let a starší sestra, zesnulá manželka známého doutníkáře Jos. Wasky, a doprovodili jej na okresní hřbitov. Když otec byl odvážen, zápasila matka mezi životem a smrtí, bylat' postižena touž nákazou, však jen mírněji a přestála šťastně chorobu. As týden později dostavila se smrt opět do rodiny naší a zkosila nejmladší děcko ve stáří rok a půl, jež pohřbeno bylo tak jako otec na okresním hřbitově.

Po smrti otcově zbylo matce 6 dětí k opatrování, nejstarší 16 a nejmladší 4 roky staré. Byli jsme nuceni prodati vše nepotřebné, totiž pěkné housle a pušku (dvojku), kterou otec přivezl s sebou z české vlasti, jen abychom měli na nejnútnejší potřeby. Byly to pro nás zdrcující rány, avšak dobrou vůlí a vytrvalostí matčinou přežili jsme vše a poměry se konečně počínaly pozvolna lepší.

Na počátku roku 1867 byl jsem zaveden do sokolské tělocvičny a to zesnulým již přítelem br. Kar. Novákem. Sokolna se nalezala v první české síni Slovanské Lípy, a tu nutili mne, bych zkoušel své síly a svoji dovednost; velmi se mně zamlouvalo a k tělocviku jsme přilnul a stal se pilným návštěvatelem tělocvičny a již v roce 1870 vydobyl jsem ku cti své jednoty první cenu jako žák proti žákům německých Turnerů. Cena, kterou jsem obdržel, byly pěkné stříbrné hodinky v ceně as \$15.

Od roku 1867 do roku 1887 byl jsem pilným pěstitelem tělocviku a chovám co milou upomínku na ony doby mnohé ty odměny, kterých jsem sobě a ku cti své jednoty získal v zápolu. V roce 1887 změnil jsem své zaměstnání a přestěhoval se na severozápadní stranu, což znemožnilo mi další působení v tělocvičně své jednoty, avšak tu opět docházel jsem do jednoty Sokola Čechie, která měla svůj stánek v severozápadní části města a v krátké době založili jsme tam veteránskou četou, pozůstávající ze starších členů. Táž prosperovala a vynikala i v obtížných výkonech, takže se stala oblíbenou a vystupovala, abychom tak děli, pohostinskou i u jiných jednot sídlících v Chicagu. Můj koníček byl "visutá hrazda" od samého počátku a tu jsem nad jiné "vynikal".

V roce 1890 nastoupil jsem noční zaměstnání, které mi znemožnilo další působení v tělocviku. V tom jsem setrval 13 let a pak opět se přestěhoval do starého hnízda, ku své jednotě Sokola Slovanské Lípy, kde až do dnešní doby přispívám v různých pracích dle možnosti. Tímto rokem dokončil jsem 50. rok v řadách sokolských a milerád vzpomínám těch minulých dob a těch starých hareovníků, kterých se již mnoho odebralo ku věčnému spánku a jsem jen hrd na to, že i já byl mezi těmi, kteří připravovali cestu, po které Sokolstvo americké nyní kráčí, se snaží a dobro koná na všech nás utužení, volnou výchovu v práci národní a staré vlasti naší osvobození...

Končím s přáním, aby v budoucnosti se padesátníci množili a byli příkladem přicházejícímu pokolení, k čemuž volám mé srdečné Na zdar!

Jan Čížkovský,

člen Sokola Tábor Slovanské Lípy.

Dr. Winfield S. Hall:

OTEC A SYN.

Nejlepší přátelé. — Jan s otcem svým studují některé záhady života.

(Pro list náš upraveno za laskavého dovození spisovatele i Americké Jednoty Lékařské).

(Pokračování).

"Ne zrovna hrozný. Nic takového, jako bych pohltil chtěl Niagara, padal z ohromné výšky, aneb nějaká divoká šelma mne honila. Naopak bylo docela odlišné. Jindy div ze sna nekřičím, v tomto snu nebylo ani strachu, ba nebylo příliš nepříjemné. Pamatuješ se na obraz nymf a fauna, který kdys jsme viděli? Jest scéna to z lesa, viděli jsme v obraze zámě. Dlouho jsem se naň díval, jest práce Rubensova. A to již as před třemi lety, co jsem viděl. Tehdy obdivoval jsem krásné tvary a ladné tahy oněch ženských těl, krásných a lepých, jakž jen štětec umělce vytvořiti mohl. A ku podivu ve snu mém jsem je spatřil opět. Jenže zdálo se mi, že jsem sám byl oním faunem a jednu z těch nymf, že jsem uchvátil v náruč svou. Pak záhy jsem se probudil a shledal, že něco z ústrojí mého vyteklo. Byl patrně výtok semene, o němž jsi mně otče byl poučil. Jak bych se byl polekal, jak zbytečně strachoval, kdybych byl nevěděl o co se vlastně jedná a co je. Řekl jsi mi na před a v čas mne poučil a pravdou i poučením člověk jak vidět nejvíce získá, ano, i před pohromou a chybným krokem uvarovati se může. Protože jsem znal, nevšímá jsem si toho mnoho a záhy znovu usnul i nemluvil bych o věci, nebýti toho, že událo se zrovna, jakž byl's mně řekl. Shledal jsem skvrny na prádle mém spodním i na pokrývce lože svého. Před třemi týdny událo se podobné. Stalo se v sobotu v noci. Měli jsme silný zápol i hráli kopanou. Soupeř můj byl statečný a také já hodně namahati se musel. Sotva jsem se najedl na večer, jakž unaven jsem byl i šel jsem si lehnout. Matka asi vypožadovala i přišla ke mně a důkladně mi svaly natřela trochu líhem a vodou. Za chvíli již jsem usnul a spal znamenitě. K ránu jsem se najednou probudil i shledal, že jsem měl opět onen výtok. A tentokrát neměl jsem ani žádného takového snu. Kdo ví, jest-li nezavíhlo, že jsem se tak silně utkali musel v zápolu, že snažil jsem se?"

"Nemůže o tom býti pochyby, že tomu tak hochu. Někdy stane se ze sna, jindy nikoliv a obyčejně dostavuje se po podráždění nervovém a fysickém vysílení," vysvětloval lékař.

"A v tom právě zračí se moudrost druhého pravidla, jež jsi mi udal, to jest, abychom se fysicky unavili. Stalo se, aniž bych byl tušil, že jsem v tom období pohlavního dospívání."

"A jak jsi byl, jda do zápolu, míním v jakém stavu? Patrně jste hodně cvičili po celý týden i vysílili se pořádně, není-li tomu tak?"

"Ba naopak otče, Nikdy jsem nepocíťoval tolik síly v sobě, čilosti a hbitosti jako v té době. Dychtil jsem zrovna po tuhém zápolu, ano vrhal jsem se do boje statečněji, nežli kdykoli jindy."

“Mám za to, že právě tvoje odvaha, statečnost a ‘silná vůle zvítězí’ byly právě význačnými známkami mužnosti a v tom proudu vlastního zápolu, že jsi ani nevzpomněl na nějakou bolest fyzickou. Snažil jsi se spolu se soudruhy svými a tak došlo k únavě tělesné, aniž by jsi byl toho vědom. A právě taková únava přispívá k čistému životu cnostného mladíka.”

“Jak to cnostného a co čistým životem zověš otče?” ptal se Jan.

“Nazýváme tak život, kdy dbáme ideálního se chování mladého, svobodného muže, jenž v otázkách pohlavních dá si na sobě záležeti i vyniká cnostmi zdrženlivosti a pevné vůle. Přejížděnou dobou jest u něho patnáctý rok jeho věku až do pět a dvaceti let — období tedy as deseti let — a tou dobou má mladík žít takový život čistý, jak jen možno, čili opanuje svoje chůze i zkušenosti, city a drží se dle oněch dvou pravidel, o nichž jsem ti již povídal, jako mládenec opravdu zachovalých mravů a pevné vůle, ovládaje to tělo své, u každé příležitosti a při každém sebe menším pokušení, nedávaje se svěsti k činům nehodným a neslušnému chování vůbec.”

“A mají zvířata, jako koně i jiná také takové zkušenosti a chůze?” ptal se syn. “Zdalo by se mi, že sotva mají tolik vůle, aby se ovládaly, jako mítí má rozumný člověk?”

“Pravdu máš,” řekl otec. “Na jaře, když mladá kobyla jeví pohlavní pud, jest obyčejně již tříletá a projevuje horkost připouští se k dospělému, tedy ona ženského k rodu mužskému, abys spíše chápal. Dejme tomu, že spolu běhají v pastvišti, jsou si na blízku a tu mladá kobyla, projeví své vlastnosti v určité době, jakž jest zvířatům těm vlastním a mladistvým hřebec pozná, neboť i u něho probudí se pud pohlavní a tak párek ten navzájem obeuje, jakž Příroda byla již zařídila ku množení se všeho živočišstva. Jestli oplodnění se stalo skutkem, toho dne, pak zvířata ta mohou býti ponechána pospolu a na témže pastvišti po celé léto, v téže stáji v zimě a třeba měli k sobě volný přístup a mohli spolu oboevati, nestane se již dříve, až narodí se jim hříbátko, kdy za měsíc na to kobyla znovu projevuje horkost i může býti znovu ku hřebci připuštěna. Takový jest život pohlavní koně v přirozeném svém stavu, a na kolik známe, stav takový převládá i u jiných vyšších živočichů. S bytostí lidskou jest však poněkud jinak. Jest možné, že když byli jsme ještě v prvotním stavu, že poměr žen a mužů byl podobný onomu zvířat druhu koně a podobně, však co staletí mýjela za staletími společenské a hospodářské poměry jednotlivých druhů a pokolení se poznenáhlu měnila a konečně po mnoha tisících let dostali jsme se k bodu našeho společenského vývoje, kdy mladí lidé nemohou se za se bráti a stavěti si vlastní domovy, sotva byli ucítili své známky svého dospívání. Musí být vzděláni a vycvičeni tak, aby zaujali místa svá ve společnosti lidské jako dobří její členové, jako dobří občané pro sebe i své. K tomu třeba času; ano vyžaduje ve skutečnosti od pěti do desíti let, tak že mladí lidé jsou dvacet pět a dvacet

tři z pravidla, nežli jsou připraveni vejíti ve sňatek jako muž a žena. Z toho vidíš můj synu, proč vlastně mladí lidé mají zasvěcovati se zdrženlivosti a čistému žití vůbec a to na pět až deset let po svém pohlavním dospětí. Mnozí dovedou v takovém období setrvati ještě déle a zachovalost v tom ohledu je věru jen zdobí!”

“Mám za to, “namítl Jan, “jestli že jest přirozeným pud pohlavní u mladíka naprosto mravného, že by projevovali se mohl stále čili že by tu podle zákonů přírodních nebylo ani žádné zdrženlivosti, zejména vezme-li se v úvahu stav zdravotní toho kterého jedince.”

(Pokračování.)

KŘESŤANSKÉ NÁBOŽENSTVÍ NENÍ PODKLADEM MRÁVNOSTI.

Z “Truth Seeker” přeložil volně T. Vonášek.

Po mnoho století velká část lidstva přijímala za nauku domněnku, že křesťanské náboženství je podkladem mravnosti. Ještě dnes mnoho jest těch, kteří se bojí, že kdyby ten podklad byl odstraněn, že by byl konec mravnosti. K obavě té zdají se je oprávnovati poklesky věřících, a skoro úplné nedbání dogmatických nároků různých denominací náboženských. Nábožnější a ti opravdově věřící jsou postrašení a bojí se o své blízní, kteří zanedbávají náboženství a tím i mravně klesají. Neobyčejné chování se vlády německé v této velké válce — její kruté, nelidské jednání nemající snad příkladu v dějinách lidstva, posiluje úsudek, že žádná národnost, ať je sebe větší obchodně, neb sebe vyspělejší duchovně, nemůže si udržet mravního vlivu na dlouho, když odloží sankce náboženské jak zjeveny v “slově” božím. Věřící z daleka a široka ukazují prstem s opovržením na Německo a jeho úplné odložení křesťanské mravnosti, čemuž také přičítají ten pozoruhodný barbarism národa toho. Do světa s nemalou radostí pronásí bezvýznamná obvinění, že vzdělání duševní a hospodářský blahobyt nemohou nikdy nahraditi křesťanskou mravnost, že národ spolehlavější ve mezinárodním boji na svou vojenskou statečnost a své vědecké vynálezy více než na pomoc duševní přicházející od boha, nemůže nikdy dostoupiti toho vznešeného idealismu, jenž je cílem vytknutým náboženským učením.

Tvrditi, že příčinou mravního úpadku Německa je to, že se stalo nevěreckým, je mluvením pravého opaku. Ať si vláda německá vykládá náboženství jak chce, pravdou, známou dobře všem, kdož sledují poměry převládající, je že Němci ani tím nejmenším nedali podnět k víře, že zavrhl jediný článek křesťanské víry, že zanedbávají modlení, že nechodí na kázání, neb že by se veřejně nepodíleli na úkonech církevních. Němečtí kněží vytrvali v konání svých církevních povinností po celý čas války a při žádné ani té nejmenší příležitosti neopomenuli svým lidem připamatovávat jejich povinnosti náboženské a zvláště to, aby neztráceli důvěru v boha, který dosud jejich zbraním vítězství dopřával. Proto kdo by tvrdil, že pověstná mravní kleslost Německa je následek zavržení náboženství, tvrdil by něco co je v odporu se skutečností, co nesrovnává se s výroky vysokých církevních hodnostářů, ani s chováním se velké většiny nábožného lidu německého. Neúřední naukou křesťanských církví bylo, že kdekoliv se ujal agnosticism, čili víra jen v to, co možno viděti a zkoumati, tam že se dostavil přirozený následek — mravní agnosticism, to jest, že lid zbavil se všech mravních úzd, a oddávati se hned začal tomu, co jemu samému se líbilo a zdálo dobrým. Aby toto stanovisko své věřící opodstatnil má z pravidla po ruce hned nějakou povídku o nějakém vy-

nikajícímu muži, jenž z duševního svého stanoviska k víře dospěl k mravnímu úpadku. Takový úsudek předpokládá, že mravnost je připoutána k náboženství nerozlučně a že vlastně je ve skutečnosti výslednicí náboženského života. Ve skutečnosti jsou však miliony lidí věřících i nevěřících, kteří nemají účty pro mravní ideál, žádné přání dosáhnouti ho, ba ani ponětí, že by mohlo podobného ideálu stávat. Je čirým nesmyslem mluvit o náboženství jako původci mravnosti, a pomíjetí mocné činitele: dědičnosti a vlivu okolí, kteří jsou skutečnými působícími vlivy na každý lidský život. Protože náboženského agnosticizmu přibývá, někteří se táží: Máme k očekávání podobný vzrůst mravního agnosticizmu. Nepřibude lidí, kteří budou považovat mravnost za pověru neb za něco samo sebou se rozumícího a kteří budou dělat co budou chtít, co jim se líbit? Řecko po úpadku jeho náboženství podlehlo mravní anarchii jak Thucydides napsal a připočítal na účet toho úpadku. Mělo tak zvaný mravní agnosticizm Sofistů. Řím když u něho zanikla náboženská víra, již Polybius přičítá jeho veřejnou mravnost, měl nesmrtelnost říše. Když nastal úpadek katolické víry v Evropě,

souzenou svým stvořitelem k trestu, kterému může uniknouti když věří, že sám bůh zrodil se z panny, a vystoupil ze svého hrobu na nebesa. Nejen že toto učení daleko jest od mravnosti, ale idea tato je nemravnou ve své tendenci. Ubezpečovati někoho o tom, že je zkaženým, že je ničemným, vede téhož k jednání dle toho; a učiti ho, že zločinný život může být odčiněn pouhým prohlášením víry v Ježíše na smrtelné posteli, znamená odstranění bezpečnostní páky mravnosti, přirozeného trestu za špatné jednání. Místo aby bylo náboženství zřídlem mravnosti, pravda je opakem; náboženství je zevním vyjádřením stupně ethické vzdělanosti, dosažené jistou částí lidu v jisté určité době v jeho historii. Je stejně pravdou, že bible není zodpovědnou za lidskou mravnost neb je každému, kdo hledí poctivě na knihu tu, jasno, že obsah její je osobní a národní historií jistého lidu popisující jeho mravní úspěchy a úpadky, jakož i jeho pokrok v hospodářských záležitostech; jinými slovy, je to popis mravnosti, jež byla — a ne té, jež má být. A vše, co možno přičítati za mravní učení Krista je, že odkázal svým následovníkům více méně užitečný soubor mravnosti věků, které předcházely jeho

Evžen Prostředník, člen T. J. S. Philadelphia, vítězí v běhu ve vojenském táboře ve Fort Niagara, N. Y.

dostavil se jak se nám tvrdí mravní agnosticizm, jak jej představuje Machiavelli. V každém případě v trhlíně zanechané v náboženství, usadil se pavouk šarlatanství a fyzické pověry, a začali se množiti černokněžníci, předchůdce našich moderních medií. Jsou-li tyto zprávy o povaze náboženství pravdivy a účinky jeho zavržení takové, jak se vypravuje, pak by prohlášení Buckleho, že lidé zdokonalují se duševně, ale ne mravně, bylo hodno uvážení. Je-li křesťanské náboženství pravým a jediným zdrojem mravnosti, a je-li podstatná mravnost nemožnou bez souhlasu s takovým učením, pak je to otázkou velké důležitosti, aby lidé toto tvrzení co nejdůkladněji zkoumali, a zjistili nade vši pochybnost zda tyto nároky náboženské jsou v souhlasu se skutečným lidským životem.

Kdo chce být spasen, musí především uznávati pravdu. Prohlašuji na základě toho bez váhání, že není nic podobného jako křesťanská mravnost, právě jako křesťanská mužnost jest plodem bohosloveckého mozku. Řím může křesťanské náboženství podepřítí svým tvrzením, že je zřídlem veškeré mravnosti? Jeho učením je, že člověk je zkaženou bytostí, od-

příchoď. Dle úsudku Paley-e, vynikajícího zastance křesťanství, etností je konati dobře bližnímu dle vůle boží, a pro zachování si trvalé blaženosti. Primitivnímu křesťanu, mravnost je vůlí boží, projevenou životem a povahou Kristovou. Vezmeme-li tento pojem etnosti za pravdivý, věřící vždy stál na tom, že nějakého nadmyslného schválení je rozhodně třeba k zřízení božské mravnosti v lidu. Bázeň před bohem byla považována za hlavního odstrašovače před pácháním špatnosti, ale zkušenost dokazuje, že ideál nemilosti boží a ten trest, který má následovat v budoucnosti, měl účinek jen na málo lidí. Jiným velkým motivem k nepáchání zločinů je strach před psanými a nepsanými zákony lidskými. Dle všeho bůh zdržuje jen málo lidí od zločinnosti a pak ta nesnáze s odhalením a usvědčením ničí bázeň u člověka. Praví se, že hlavní příčinou zločinnosti je naděje na uniknutí zaslouženému trestu. I racionalisté se najdou, kteří do jisté míry souhlasí s naukou přestupníků. Věří, že člověk má vrozené idee neb nadání (vlohy) ovládající smysle, poroučející co je správné a spravedlivé bez ohledu na následky co pohnutky k činům. Lecky, Theodor Parker a jiní filosofové jsou za-

stanci tohoto náhledu. Při předvádění božské idee za základ mravnosti tvrdilo se, že člověku je snažší milovati krásnou osobnost než zásadu, ale kdyby to byla pravda, pak by nepotřeboval autority té osobnosti k řízení jeho jednání. Touha po dobru je hlavním přáním pro některé z nejdůležitějších lidských činností a kde takového přání stává účel a prostředky jsou si příbuzny. Povaha ideálu určuje a působí na jednání. Skutečnost, že není v učení křesťanském nic nového, stojí v cestě všemu tvrzení, že je základem mravnosti. Veškeré jeho učení a úkony byly známy světu sta let před příchodem Krista, a proto je nepochopitelným, že někdo může dnes ještě prohlašovati křesťanství za pravý základ mravnosti. Časopis otiskující zprávy z jiných časopisů nemá velké ceny u čtenářů, a podobně jest s učením křesťanským, které

Jan Čížkovský.

se vypůjčilo a nápodobilo náboženství předcházející. Zmínka o etheru, páře neb elektrice byla by přesvědčivějším důkazem o zjevení než opakování ideí známých Číně, Indii neb Persii dávno před ním. Nemůže-li křesťanství vysvětliti mravní stav velkého dílu světa před svým příchodem a nedovede-li pověditi jak bylo možno lidu býti mravním tak jak křesťanské náboženství vyžaduje, aniž by byli znali křesťanství, nebude moci přesvědčiti tento vědecký věk svou domnělou nadpřirozenou pobídkou k vedení mravního života.

Bylo řečeno, že není mravního podkladu v agnostickém mínění na němž by šlechtetný život mohl být založen. Nevěrci nemohou prý hnouti se s místa když mají odpověděti na otázku jaký mají podklad k mravnosti. Nejlepší odpo-

vědí na toto tvrzení je, že kdekoliv náboženství ukázalo známky úpadku tam mravnost vzrůstala, a projeven byl ostřejší smysl pro spravedlnost a právo v denním stýkání se jednoho člověka s druhým. Každá národní historie dotvrzuje tento výrok; že čím nevzdělanější národ, tím je náboženštější, a také horší. Nevědomost je matkou zbožnosti, právě tak jako zločinnosti. Osvěta a vzdělání zpravidla mají za následek úbytek kněží v poměrném počtu a vlivu a ubývání pověry, která je nerozlučně spojena s klaněním se písmu. Neznalost přírodních zákonů plodí zlo právě tak jako nedodržování jejich předpisů. Zde předepsán je lék samou přírodou. Zná-li člověk své postavení v přírodě a pochopení fysických sil, které se dotýkají jeho blaha, má prameny k zdokonalení. Necheeme vzbuditi dojem, že vzdělaný člověk, jak se obyčejně rozumí této frázi, je nezbytně mravní osobou. To závisí od toho jak pochopujeme slovo vzdělání. Věřící prohlašují, že jen ten je vzdělán kdo se hlásí k "pánu" a věří v "záchranné" pravdy božského zjevení. To racionalistům není vůbec vzděláním, ale naopak, svou nadpřirozenou obrazotvorností ve skutečnosti je mrháním drahocenným časem, který by mohl být mnohem lépe využitkován studií pozemských věcí. Vzdělání, tak jak my si ho představujeme, je duševní onen proces výchovy, který otevírá upřímnému badateli opravdovou znalost přírody a vyvinuje v něm filosofii mravního chování, jež nese se k nejvyššímu blahobytu jedince právě tak jako celé společnosti lidské.

Mravní systém je z většiny projev jednotlivé povahy, na vzdor tvrzení, že se dotýká všeho. Nauka rozumového původu a vzrůstu mravnosti spočívá na vědeckém podkladu. Moderním bádáním bylo dokázáno, že zárodek člověka prodělává postupně změny, jež jsou nejen podobny, ale společny zvířatům pod ním a jediný správný důsledný výklad toho je, že ve vývinu jednotlivce máme dějiny vzrůstu jeho rasy.

Dle toho duševní vývin každého jednotlivce ukazuje způsob, jakým společnost rostla. Shledáváme, že děcko nemá mravních pravidel, ale že se řídí strachem, mladí jsou ovládáni představenými, rodiči, učiteli; dospělí podléhají rozumu. Shledáváme, že náboženství divochů zakládá se na bázní, že massy civilisovaných národů řídí se přáním autority církve, kněží a knih, co vzdělanější ovládání jsou jediné rozumem. Je to rozum, ne zjevení, který učil mravnosti. Zkušenost je pravé zřídlo mravnosti a užitečnost je pravým důkazem práva. Vrozené myšlenky, svědomí a "hlas" boží jsou zděděné idee, jichž nabyli předkové zkušeností. Že rozum a ne dogmatické učení křesťanské církve je zřídlem mravnosti, je dokázáno neustálou změnou mravních pravidel. Oděv, sňatek, otroctví, potraviny jsou pravidlovány zákony společnosti, a co je mravním v jednom věku, stává se nemravným v následujícím, a naopak. Pravda toho musí býti uznána, když mravnost starého zákona běže se v úvahu.

Dnes žádná osoba podvolující se požadavkům rozumné mravnosti, nemá vážnosti pro pravidla židovského zákona, at' je to již pak profesor náboženství neb ne. Této změny ve veřejném mínění je příčina vývinový názor na mravnost. Křesťané nyní to omlouvají tím, že v době popisované starým zákonem dějepisci ještě nebyli osvíceni, ač jejich snahy byly správně řízeny, byly provázeny mnohým, co bylo falešným a dokonce i ethicky kriminálním, když se na to pohlíží ve světle čistšího Kristova učení. Co je to jiného než říci, že mravy jak jim dnes rozumíme, jsou výsledkem přirozeného procesu vývinového, právě tak znatelného ve svých stupních vývinu jako v jiných oborech lidského postupu, kterým dostoupil dnešní své vznešenosti. Velký rozdíl mezi mravností bibliíkou a onou založenou na rozumu je nejlépe viditelný v rozdílu účelu, za kterým se nese. Vývoj předvádí ideu příčiny v mravní sféře, které nehrají žádnou úlohu v stavbě ethiky, která připisuje správné jednání jedině náboženskému podkladu. Evoluce dokazuje, že činy a jejich výsledky jsou připoutány k sobě nerozborným řetězem příčin a účinku, neb

spíše, že každý čin je oblázkem vhozeným do jezera života, šířícím svůj vliv nekonečně na všechny strany. Není zapotřebí budovati nebe, které by odměňovalo ctnost, neb peklo, které by trestalo zločin, obé má svůj neodvratitelný následek ve světě.

Pro vlastní ochranu a pro zlepšení jednotlivce, společnost ukládá tresty a pokuty těm, kdož nejednají správně, ale žádná moc na světě nemůže zabrániti, aby špatný čin neměl špatné následky, neb aby dobrý čin nebyl pozhledným dobrými výsledky. To, co člověk seje, to také žne — ne proto, že bůh tak řekl, ale následek působení a příčina je v mravní sféře tak neohlebná jako je v skutečném světě. Ani modlitby, ani odpuštění nesmyje hříchy; ony mohou být odpýkány dobrými činy, které mohou odškodnit poškozený charakter jednotlivce a vše čemu jeho vlivem bylo ublíženo. Ve světle takového železného zákona, jehož účinek neodvratný je viděn v každém skutku mravní historie světa, z jehož rozsudku není odvolání, je nemožno navrhnouti, že mravní volnost je výsledek rozumového názoru na mravouku. Když přísnost přirozeného zákona povinnosti je poznána zvidíme, že ukládá příliš strašnou váhu mravní zodpovědnosti. Obviňuje po tak dlouhou dobu racionalism z otevření dveří mravní zvrhlosti, podporování choutek a i z hlostejnosti k zločinu, bude příjemno, když se mu odpoví, že hlavní chybou jeho je, že nepopouští údu mravní slabostem lidstva.

Racionalism ve svém mravním zřízení není ani shovívavý ani krutý, je pouze spravedlivý. Když ukazuje, že zlo plodí zas jen zlo, dokazuje zároveň, že dobro je otcem dobra. Má-li za to, že nemravné chování nemůže být zakryto odříkáním modlitby, ukazuje, že může být uveden v rovnováhu výsledky mravního chování. Tak dodává nejen odstrašující příklad proti konání zla, ale dodává síly k dobrému jednání. Ve světle tohoto učení lidé a národy počínají poznávat, že zlo se nevyplácí, že válka nepřináší žádného užitku, kterého by se nebylo docílilo pokojem, že čest, pravdivost, soucit jsou poklady, bez nichž je těžko někomu býti, že slepá blesnost a bezohledné ničení nás snižují pod úroveň lidskosti.

(Dokončení.)

VYSTOUPENÍ ŽEN NA UNIVERSITĚ CHICAGSKÉ.

Technické předsednictvo Župy Střední stanoví nejen cvičení mužů pro vystoupení v měsíci listopadu 1917 v Chicagu, nýbrž i vyzývá sestry naše k nacvičení tří oddílů ze VI. sletu všesokolského, konaného r. 1912 v Praze. Stanoven III., IV. a V. oddíl.

Kde uvedeno "mírný klon", značí to spíše nepatrné nahnutí než skutečný klon. Kde u poloh ruky nic zvláštního uvedeno není, rozumí se dlaň otevřená. Názvy "poloha hřbetní atd." vymýšleny a k vůli uvarování rozporů a nejistot použito názvů srozumitelnějších, polohu rukou přímo popisujících. Šířka postojů neřídí se dle postojů mužských, neklesni však zase na titěrnost ničeho neznačící, buď ženě přiměřena.

Prvé dva oddíly cvičí se v taktu čtyřčtvrtečním, oddíl V. v taktu mazurkovém, třetíčtvrtečním.

ODDÍL III.

1. a) Stoj přednožný v pravo zevnitř, předklon, upažit v levo, předpažit zevnitř v pravo (obě hřbetní), špičky prstů pravé ruky směřují ke špičce pr. nohy, nad kterou jsou as 5 ctm. (Trup natočen v l. potud, pokud pohyb vyžaduje. Pozor na upažení v l. Upažit! ne zapažit.)
- b) vzpřím, přednožit dovnitř pravou, předpažit dolů na pravo, hřbet rukou ku předu (hled na špičku pr. nohy hlava jest v levo otočena a mírně skloněna.)
- c) stojem skřížným v pravo v předu celý obrat v levo na levé špičce do stoje únožného v pravo, připažit a oblouky na pravo předpažit na levo vzhůru, mírný úklon

v pravo, hlava obrácena v pravo (oči hledí přes pravé rameno na pravou nohu. — Položíme pravou nohu špičkou na levo od levé tak, aby po celém obratu byly šlápěje na stejné čáře vedle sebe, současně s tím připažíme, abychom odtud současně s obratem provedeným obloukem na pravo pokračovali do předpažení vzhůru na levo. Úklon jest zcela mírný, hlava obrácena v pravo a mírně skloněna.

d) výdrž.

2. a) Půlobrat v l. v podpor klečmo pravouč a pravonož, levá ruka v bok, předklon na pravo (jen potud, pokud třeba, aby se ruka klouby prstů o zem opřela. — V podporu klečmo opírá se pr. ruka, která v pěst jest sevřena, klouby o zemi, paže jest napjata, předklon jen tak veliký, co podpor klečmo jednoruč vyžaduje. Z postoje tohoto přecházíme v zanožení přímo vztykem na levé noze, zvedající mírně pravou napjatou nohu od země. Levá paže třetí stranou, pravá upaží.
- b) vzpřím, vztyk do zanožení v pravo, upažit (poloha hřbetní).
- c) stoj únožný v pravo, mírně ohnout vzpažmo v l. (hřbet ruky nahoru) upažit dolů v pravo, mírný úklon v pravo (hled do pravé dlaně, která je nahoru obrácena a prohloubená. — Z upažení zvedáme l. paži dále vzhůru až ve vzpažení, při čemž paže ohnuta jest, zastavíme; pravou paži spouštíme v upažení dolů, při čemž dlaň nahoru jest obrácena. Obě dlaně jsou mírně vyduť. Hlava obrácena tu v pr. a poněkud skloněna.)
- d) výdrž.
3. a) Vzpřím, stoj přednožný v pravo, levá paže výdrž, pravou ohnout vzpažmo (hled vzhůru. Zvedneme upažením pravou paži v tutéž polohu, jakou zaujímá levá.)
- b) krok v pravo v zad, přísun v levo, upažením zapažit zevnitř, dlaně v před.
- c) stoj výkročný v pr. vzad, paže výdrž (zákrokem v pravo zvedneme levou na špičku.)
- d) výdrž.
4. a) Výpad v pravo v před (na značku); předklon, oblouky nahoru předpažit dolů zevnitř (pravá před levou. — Odrazíme pr. nohu, přeneseme tíži těla na nohu levou, pravou pak provedeme obyčejný výpad v před. Levou nohu zvedáme na špičku. Pata vzhůru směřuje. Paže zvedáme zadem vzhůru, kdež ve vzpažení v záručí se skříží a pokračují odtud současně s předklonem do předpažení. Předklon obyčejný, nikoliv jen mírný.)
- b) vzpřím, vztyk, přísunem v levo výpon ve stoji spatným, vzpažit dovnitř.
- c) upažením připažit, stoj spatný.
- d) výdrž.

Spojení doby b) a c) buď ladné, nepřervané.

ODDÍL IV.

1. a) Stoj výkročný v pravo stranou (levá na špičce) — upažit (hřbety nahoře).
- b) stoj skřížný v levo vzad, ohnout předpažmo dovnitř v pravo (tak, aby konce prstů pravé ruky lehce dotýkaly se levého razene) — výdrž úpažmo v levo — hlava otočena v levo ve směru levý paže. (Pravé předloktí jest ve stejné výši se záloktím, loket ku předu míří. Ve stoji skřížném stavíme l. nohu za pravou na pravo od této a to špičkou ve stejné výši s pr. patou.)
- c) půlobrat v levo ve stoji přednožný v pr. (pravá pata dovnitř a děje se na špičkách), trup nátočkou značně v levo a málo předkloněn — hlava otočena v pr., hledí přes pravé rameno na špičku pravé nohy — levá ruka v bok, loket stlačen v zad, ohnout předpažmo dolů dovnitř v pravo, takže pravá ruka nalézá se těsně u ruky levé, loket co nejvíce od těla vzdálen, palce obou rukou vsunuty jsou za pasem u levého boku, prsty mírně

ohnuty, dlaně otevřeny, hřbety obráceny k sobě.

- d) výdrž.
2. a) Vzpřím, vztyk, poskok v pravo v před (na značku) — zanožit v levo — předpažit v pravo vzhůru zevnitř (pravá mírně ohnuta, dlaně obrácena vzhůru) — zapažit v levo zevnitř (hřbet ruky nazad) trup natočen v levo (hled do pravé dlaně. — Poskok děje se odrazem l. doskokem na pr., zanožení buď vyšší obyčejného.
- b) výdrž.
- c) krok levou v před, přísunem pr. skrčit zapažmo dovnitř (hřbety rukou na kříži.)
- d) stoj výkročný v levo v před, paže výdrž. (Spojením dob c) a d) obdržíme polkový krok, při němž paže hřbetem rukou k tělu složeny jsou nad sebou na kříži.)
3. a) Stojem předkročným v pravo, půlobrat v levo do stejné úložné v levo, mírný úklon v levo, levá ruka v bok, pravá ohnuta upažmo, hled na špičku levé nohy (pravá ruka v prstech i v záručí přikloněna jest k rameni.)
- b) výdrž.
- c) půlobrat v levo do stejné přednožné v levo, pravou mrštit stranou a obl. dolů l. nejkratší cestou, vzpažit, záklon (palec na zad. — Proved' záklon tak, aby levá noha, trup i paže tvořily jednu přímku.)
- d) výdrž.
4. a) Předklon, zanožit v l. a připážit (předklon jest hluboký, levou nohu zvedáme tu až do vodorovné. Paže v připázení jsou přimknuty k tělu.)
- b) vzpřím, přinožit v levo, předpažením vzpažit, výpon.
- c) upažením připážit — stoj spatný.
- d) výdrž.

ODDÍL V.

1. a) Krok v pravo v před.
- b) přísun v levo.
- c) krok v pravo vpřed, při čemž natočit trup v levo a hled přes pravé rameno na špičku pravé nohy, paže ohnuty před tělem, lokte od těla vzdáleny a na polo sevřené ruce spočívají ležce na pasu před levým loktem. (Paže zaujmou své místo hned při prvním pohybu) l. a).
2. a) b) c) Totéž v levo — krok v l., sun pr. a krok l. v před — natočit trup v pravo a hled přes levé rameno na špičku levé nohy, skrčit zapažmo dovnitř (hřbet rukou otevřených na kříži. — Podobně zaujmou paže polohu svou hned s prvním pohybem druhé doby (2 a).
3. a) Stoj přednožný v pravo dovnitř — mírný předklon — upažit dolů (dlaně ku předu).
- b) c) výdrž.
4. a) Půlobrat v pravo na levé špičce, obloukem na pravo, stoj zánožný v pravo dovnitř, skrčit zapažmo v l. dovnitř, mírně ohnout vzpažmo v pravo (hřbet nahoře), hled přes levé rameno na pravou nohu. — Hlava v době 4. a) jest otočena v levo a mírně skloněna a setrvá až do doby 4. c),
- b) a c) výdrž.
5. a) Předkrok v pravo vpřed — předpažit na pravo dolů (pravá obloukem dovnitř.)
- b) přednožit v levo dovnitř a mírný předklon v l. — paže výdrž. (Svižným přednožením v l. dovnitř pomůžeme výskoku na pravé noze v době c), který nebud' vysoký, však pružný na špičku nohy provedený, abyhom v době šesté cvičení zcela obdobně na druhou stranu provedli.)
- c) poskok na pravé noze, výdrž přednožmo v l. — paže výdrž.
6. a) Předkrok levou oblouky dolů předpažit na levo dolů. (Paže oblouky dolními přenášíme z l. strany na pr. a z prave na levou. Pohyb jejich buď sladěn s pohybem nohy i výskokem.)

- b) přednožit pr. dovnitř, mírný předklon v pravo — paže výdrž.
- c) poskok na levé a výdrž přednožmo v pr. dovnitř — paže výdrž.
7. a) Stoj výkročný v pravo vpřed, l. upažením, pr. obloukem dolů, ohnout vzpažmo. (Povznášíme l. paži upažením vzhůru, pr. však obloukem dolů nížíme do připázení a odtud upažením vzhůru. Pohyb ovšem není rušený, nýbrž plyný, spojitý.)
- b) přísunem l. nohy stoj spatný, výpon.
- c) výdrž.
8. a) upažením připážit, stoj spatný.
- b) a c) výdrž.
- Každá sestava cvičí se osmkrát.

PROSTNÁ BORCŮ PRO VYSTOUPENÍ NA CHICAGSKÉ UNIVERSITĚ.

(Dne 7. listopadu.)

Oddíl III.

- A. 1. Únik pr. — ruce v bok, záklon hlavou
2. výdrž.
3. vztyk náponem l., přednožit pr. povýš — vzpažit (předpažením)
4. celý obrát na l. špičce v levo do podporu levoruč dřepmo levou, zánožmo pr. — pr. výdrž ve vzpažení.
- B. 1. Poklek pravou — l. dlaní opřít o l. koleno, pr. připázena se prsty zemi dotýká — hled dolů na pr.
2. výdrž v pokleku pr. — obrátit trup na pr., předklon — l. dlaní ku pr. předpažit dovnitř dolů, hled na ruce.
3. vztyk s $\frac{1}{2}$ obr. v pr. v předklonu do stejné úložné levou — v předpažení dolů výdrž, dlaně k sobě směřují (zdvih kamene)
4. vzpřím, úhyb v pr. — pravou ohnout připážmo, levou předpažmo dovnitř (ruce u pr. ramene), hled na levo
- C. 1. Výdrž v úhybu na pr. — hor. obl. upažit (pol. hřbetní) levou
2. vztyk náponem a odrazem pr., $\frac{1}{2}$ obr. v l. výpad pr. v před do předhybu v pr. — třetí pr. vzhůru v před (dlaní v před), zapažit l., hlava vzhůru, oči sledují vrh kamenem
3. výdrž v předhybu v pr. — pravá dol. obl. po l. straně těla, potlesk na l. dlaně (dopad kamene)
4. výdrž.
- D. 1. Vzpřím a vztyk, odrazem pr. stoj zánožný pr. — upažením kryt vrchní oběma (pr. dol. obl.) ruce v poloze hřbetní, prsty k sobě se u čela dotýkají, hled pod rukama.
2. výdrž
3. $\frac{1}{2}$ obr. v pr. a přísunem v pr. stoj spatný — mrštit dol. obl. zevnitř do upažení povýš (pol. hřbetní), hled vzhůru
4. připážit s potleskem na stehna.

UPOZORNĚNÍ.

Nyní je čas k opravě ZÁVODNÍHO ŘÁDU. Každý člen, zvláště pak povolání činovníci: hlavně náčelníci, evi-
čitelové a soudcové v minulých závodech měli by přispěti
svými znalostmi a zkušenostmi k opravě a zdokonalení ZÁ-
VODNÍHO ŘÁDU. Návrhy budou posouzeny, uspořádány
a v snadném přehledu Ú. T. O. předloženy příštímu sjezdu.
Tak umožněno bude sestavení co možno nejdokonalějšího
Závodního řádu. Návrhy buďtež zaslány na jednatele.

Josef Paskovský, náčelník.

Tom. Vonásek, jednatel,

1647 So. St. Louis Ave.,

Chicago, Ill.

DOPISY.

Kdes ve Francii, 29. července.

„Srdečný dík za písmo, noviny i kartu. Velice jsem se potěšil. Čítám a granáty mi zpívají. Neslyším — moje myšlenky jsou mezi Vámi v naší milé, krásné vlasti. Snáším me muka i utrpení bez reptání, ale hůře jest s raněnými a zmrzačenými, těch neměli byste zapomenouti, jako těch mnohých pozůstalých českých po legionářích. Našeho výboru adresa jest: Comité, rue de Richelieu 16, Paris, France. Sem třeba dary pro ubohé naše vdovy i sirotky posílati a zmrzačených nezapomínati. My jen stále napřed, jako junáci se derem. Sladce se umírá a bojuje za vlast. Ale mnozí již žel nemohou. Bylo nás dost, ale řídíme. A dnes málo jest těch, kteří vidí plody své práce. Před několika měsíci zahynul náš největší junák Bedřich Březina, můj druh ze studií, kapitán v dobrovolnickém oddělení vojvody a statného vojína Popoviče. Při útoku v čele svého batalionu chrabře šel v boj se svými vojiny, těžce raněn od strojné pušky do udatných prsou, která krásnělila Kara Džorže hvězda s meči, největší vyznamenání srbské. Znali jste jej. Dvě hodiny ještě byl živ a s písní: „Kde domov můj!“ na zsinálých rtech vypustil ušlechtilou duši svou. Či zapoměli jste na nás s našimi bratry. Bijeme se za svobodu naší české vlasti zároveň. Pomoc zvláště chudákům, kteří již zbraň v rukou udržeti nemohou, těm zmrzačeným a těm jejich, jest nutná. My pro sebe ničeho nežadáme, jen milou vzpomínku. Od Francouzů ti ubozí mnoho nemají k očekávání. Jsou dobrovolci a mnozí z nich nemají státního občanství francouzského. Za sebe nemluvíme. Proto brzy vzpomeňte na ubohé. Pozdrav a v brzkou další v psaní. Zdraví všechny Váš

Kapitán E. Radko.”

Le Havre, Francie, 15. července.

Zaslaných mě 22 fres. jsem dne 11. 7. 17 obdržel a vzdávám Vám za ně bratři drazí srdečný dík. Musím se přiznati, že byl jsem překvapen tak velikým darem neb opravdu nevím, budu-li se moci jednou odměniti. Plní mě to starostí, neb velikými díky jsem bratři zavázán i té družině Vaší ještě z dob, kdy jako naši dobrodinec dleli jste mezi námi v Srbsku. Jméno Vaší družiny a Tvé dobře a hluboko zapsáno jest u všech zajatců skopljanských a vždy jako na našeho zachránce a dobrodince na Tě vzpomínáme. Jest nás zde dvacet (ze Skoplje) a každý z nás vždy s úctou o bratřích z Ameriky vypravuje a na Vás vzpomíná. Z novin, které zajisté na popud Tvůj byly mě zaslány, dočetl jsem se o nešťastném skonu br. Synáčka a sestry Hamplové a o zdárném působení misie, kterou Jsi bratře doktore vedl. Každý z nás v pravém slova smyslu hltá ty řádky české — spůsobili Jste nám všem opět velkou radost a jsme Vám všem za to vděční. Po odjezdu Vašem ze Skoplje poměry se změnily. Byli jsme smutni, neb každý z nás dovedl oceniti práci Tvoji pro nás — zkrátka zůstali jsme jako sirotci, nemajíce výše takového zastance. Nemoenice „Inžinírská Kasárna“ byla nám nyní cizí, neboť převzata byla od anglické misie. Krátce na to, dne 19. října 1915 opustili jsme Skoplji. Nemocní a ranění Rakušanů zůstali v VI. res. nemocnici. Též invalidi v Bardovei (které místo je Ti také známo) ponechání svému osudu. Za tři dny na to padla Skoplje do rukou bulharských a my na cestě do Debaru.

Tim nastal pro nás opět nový život — život, který nepřeji si zažít již nikdy. Krutá cesta Albanií, spolu s ustupující armádou srbskou trvala plně 3 měsíce. K popsání všeho toho co jsem viděl a prožil, nestačilo by toto psaní, vím však vážený br. doktore, žeš' o všem tom dobře infor-

mován. Konečně pak dopraven jsem byl na ostrov Asinaru v ubohém stavu. Cholera a jiné různé nemoci, které mezi námi řádily, zničily za šest měsíců našeho pobytu na ostrově 7000 našich zajatců. Zhrozil jsem se porovnávaje číslíce: 70,000 bylo nás všech v Srbsku a převzato od Francie 16,000.

Právě tento měsíc jest dvanáctý co jsem ve Francii. Tábor náš jest pěkně zařízen a my Češi používáme větší výhody nežli ostatní. Jsme zde spolu s říšskými Němci a tudíž o politické třenice a nevraživost není nouze. Vyčítají a předhazují nám naši národnost a dobrovolné předávání. Hezká řada našich odešla jako dobrovolníci na srbskou frontu a to zajisté bratři a sestry dovedete si představit náladu Němců v našem lágru. Necht' — dovedeme jim vždy pádně odpovědět. Z vlasti naší zprávy, které docházejí, jsou smutné. Poměry celkem strašné, všeobecná drahota, bída a nedostatek různých věcí. Samé pronásledování. Každý v dopise naříká. Psal jsem si domů o prádlo, obuv — věci to nejnějnější, ale bez výsledku. Jest prý to strašně drahé — není to k dostání. Ba ani Červ. Kříž rakouský se o nás nestará. Za to však Němci kouří naše cigarety a tabák, a podporování jsou všim možným. Na nás — jako na trosečníky — jest zapomenuto. Snad bude již nyní brzo konec — Amerika zajisté nesklame. Těšíme se na shledání s Vašimi hochy.

Doufám, že mně odpustíte, že obtěžoval jsem Vás. Znaže však dobrotivost Vaši, troufal jsem si a tak pomoci bratrské se mi dostalo. Děkuji Vám ještě jedenkrát a přeji si z plna srdce, abychom se po válce pak v naší matičce Praze setkali. Srdečně Vás všechny zdraví a mnoho štěstí přeje

Otta Pelz.

V Caeru, Francie, 30. července.

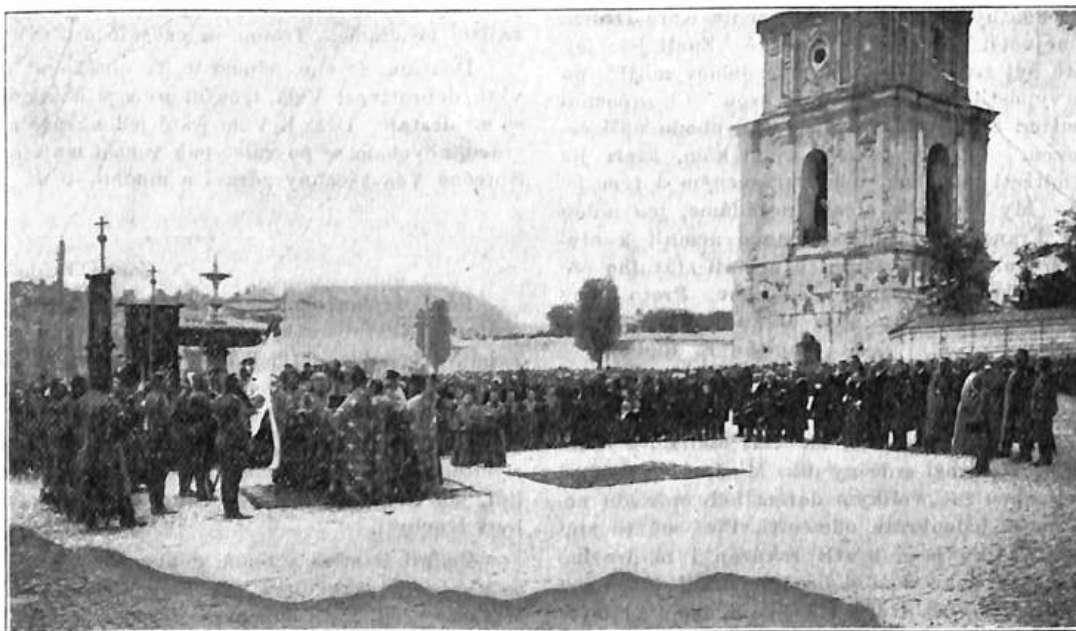
Před dvěma měsíci (21. V.) zaslal jsem Ti dopis touto poštou. Nevím však, zdas jej obdržel, neboť nemám od Tebe vyrozumění. Chei Ti opět něco sdělit z našeho života. Stal-li jsem se jakýmsi dopisovatelem nás zdejších českých zajatců, rád používám té příležitosti, abych si mohl pohovořit s Tebou a tím i českou Amerikou. Víím, že rádi slyšíte něco o nás, o našich svizelích a i o uvědomění českých lidí, jak chápou nynější otázku naší samostatnosti — otázku bytí i nebytí.

Zmínil jsem se v onom dopise, že z nás Čechů přihlásilo se k zahraniční revoluci Nár. Rady České, jejíž cílem je samostatnost zemí československých, asi čtvrtina. Nás původních třicet učinili jsme to bez zvláštního popudu z venku, vedeni pouze svým českým cítěním. Později došla výzva ze strany franc. úřadů, a to ke všem národnostem, jež měly vysloviti své sympathie se stranou práva — stranou spojenou a jích přátel — a se stranou reprezentovanou Němcem, Rakušanem and Co. Přihlásilo se k nám dodatečně ještě několik, někteří však vystoupili, bojíce se snad pušky v zákopech neb c. k. úřadů. A tak „dotáhli“ jsme to na čtvrtinu. Vskutku malý to počet na tolik lidí, u nichž se předpokládá tolik uvědomění. Jak jinak počínali si bratři Srbové! Ti velkou většinou jsou při těch, kteří nesou na štítě svobodu malým, potlačeným národům. A jsou to většinou lidé prostí „se-ljaci“. U nich láska k vlasti a svému národu cítí se mohutněji. Divím se opravdu těm několika, kteří zůstávají stranou. Jaké tu obavy, vždyť žádáme jen to, co nám právem náleží, a čeho tak houževnatě dožaduje se celý český národ ve vlasti ústy svých mluvčích — poslanců na říšské radě. Jak radostným dojmem působí na nás každé to mohutné a významné slovo dra. Stránského, Staňkovo i jiných! Je-li zářdecem své širší vlasti, jak vytrubují německé noviny do světa a jak zní i obžaloba dr. Kramář, Klobáček a ti druzí, jest jím celý národ, jenž nemusí se stydět za těžkou výtku vlastizrádci! Svou věc nezradili tito, nezradí ani národ, bude-li kráčet tou cestou, kterou se běže již po tři léta. —

Druhá věc, o níž chci se zmíniti, jest rázu radostnějšího. Jest to konečné vyřízení sbírky v náš prospěch. Dovoleno nám zasílati peníze ve prospěch naší věci a našich účelů. Chopili jsme se toho a zaslali — s pomocí bratří Srbů — tři sta franků ve prospěch fondu dobrovolníků českých a srbských a fondu vdov a sirotek po nich. Jest to naše první sbírka, a myslím, že ne poslední. Budeme hleděti pomoci způsobem, jakým jako zajatecům to možno. Zásilky novin, drahý bratře, docházejí nyní pravidelně. Děkuji Ti na tomto místě jménem svým i ostatním za velikou Tvou ochotu. I divadelní knížky došly. Snad se nám naskytne co nejdříve vhodná příležitost něco z toho provést, neboť čekáme každým dnem, že dopraveni budeme do zvláštního ležení, kde budou soustředěni všichni Češi. Doufám, že v tom prostředí vyvine se i uvědomění našich slabších lidí ku prospěchu jich samých i celé věci.

Jsem již tak zvyklý, drahý bratře, v každém dopise žádati o něco. I dnes přicházím s prosbou. Odpusť mé neskromnosti a nezastlívěj, že využívám Tvé dobroty a prosím zas o něco. Žádám Tě totiž, bys mi laskavě opatřil —

a nadšení zvláště v nynější tak vážné době nebylo, jak příspěvky dokázaly a stavba školy stala se úplně nemožnou, což mi jinak býti nemůže když většina lidí jest toho náhledu, že škola být nemusí, aneb že bez školy se obejdeme. Tím se dokazuje ta vyspělost národního ducha svobodomyšlného! Zástupce do školního Patronátu Sokola Nová Vlast přednesl co míní vykonati Sokol Nová Vlast, jaké podmínky chce, jaký význam a prospěch vše tato bude mít. Následující bylo předneseno: Sokol Nová Vlast chce společně pracovati s Patronátem Čes. Neděl. Svob. Školy na této věci, obětuje na to celé své jmění, pod tou podmínkou aby byla postavena škola a Sokolovna společně. Sokolovna k používání jen pro Sokola Nová Vlast, aby byl získán dostatečný čas k cvičení, ale to není vše, Sokol Nová Vlast chce i nadále přispívat totiž: vzít slušnou část břímě na sebe. Když jiní lidé mohou mít školu a Sokolovnu zařízenou společně, proč by neměla mít západní strana také zařízení, které by vyhovělo účelu. Když se má stavět, tak ať se postaví tak jak to má být, ta oběť co se přinese má vždy cenu, za ty peníze je zde majetek, ale nejenom to, ale brž se dokáže ta uvědomělost a vyspělost toho národního

Bratři naši dobrovolníci hlásí se k "praporům smrti" kdes na Rusi.

dle možnosti — českoanglickou učebnici. Rád bych se přiučil angličtině, ježto znám několik těch anglických slovíček. Snad některý z bratří neb krajanů bude mít nějakou tu cvičebnici, již nepotřebuje. Můj dopis z 18. III. uveřejněný v "Sokole Americkém" a v denních listech "rozladil" "některé" pro ostrý ton. Inu, koho svědčí, ten se škrábe, praví přísloví. Prosím, bys tlumočil náš pozdrav milému bratru dr. R. Jičínskému a ostatním členům misije skopljan-ské. S krajanským pozdravem Tvůj

Fr. Šrámek.

Cleveland, Ohio, 10. srpna.

Před časem byl dán návrh řádem Vlastimil čís. 11. Č. S. B. P. J. na západní straně na stavbu Čes. Svob. Školy, která jest tak nutná pro vyučování psaní a čtení v české řeči, a zároveň mělo se tím dokázat před všemi národy, že národ český není tím začal byl buď zúmyslně aneb nevědomě považován, a že se vyrovná všem vzdělaným národům jako národ kulturní a pokrokový. Patronát Čes. Svob. Nedělní Školy rozeslal žádost na všechny svobodomyšlné spolky na západní straně, kterých jest hezký počet, o příspěvky na stavbu školy. Pochopení a uvážení o této nutné záležitosti

ducha, co nám zanechali a odkázali naši hrdinní předkové, naši velcí a genialní muži a národ s tak velkými tradicemi, s kterými se málokterý národ může vykat. Tím též se dokáže zpátečnickému a neuvědomělému živlu, též i národům, kteří úsilovně a drze pracovali na vyhubení, a zániknutí českého národa a pak i americké veřejnosti, že nejsme vyvrhelem lidstva, ale národ pokročilý ve všem. To jedině se dokáže postavením školy a Sokolovny, která má být pomníkem příštím pokolením, na důkaz, že jsme pochopili a že si vážíme tak šlechtných, velkých a geniálních mužů jakými byli Jan Amos Komenský, Fugner Tyrš. Jan Amos Komenský, který jest mezi civilisovanými národy od vzdělaných mužů, v historii nazván "učitelem národů". Zakladatelé Sokolstva dr. Tyrš a Fugner neměli na mysli jenom vypěstovat silné a zdravé tělo, ale též silného ducha a jejich neúmornou práci bylo soustředit vyspělost, pokrok, a národní uvědomělost v řadách Sokolstva, které co stráž svého národa a vlasti, mělo hájit zásady, spravedlnost a právo jeho. Jejich poslední přání bylo buďte připraveni a buďte na stráž, neb předvíдали velké udalosti v budoucnosti a ty se též dostavily. Strašné udalosti jsme svědkové,

kéž by jsme mohli již oslaviti tu drahocennou svobodu a vyrvání máti Čechie z drápů rakouské tyranie. Dnes snad již jest velká většina české intelligence, ti statní junáci, výkvět českého národa, tou mizernou, tyranskou a schátralou vládou rakouskou vyvražděn. Nyní nastává povinnost a úloha všem svobodomyšlným mužům a ženám v Americe, aby se zásady a cíl národního ducha, mateřská řeč, aby se pěstovaly dále do budoucnosti, aby se udržely tak dlouho jak bude možno, a to jest jediné jen možné společnou prací svobodomyšlné školy a Sokolovny, kde se ta mládež společně dá udržet a vychovat. Tak jako každý pokrok musel se prodělávat trnitou cestou, tak každá dobrá a velká věc měla své překážky, proti kterým se muselo často bojovat. Postavením české svobodomyšlné školy a Sokolovny dokážeme naší krvácející máti Čechii, že jsme její věrní synové a dcery, že ani daleko tam za mořem jsme nezapoměli našich předků a jejich velkých činů, že je ctíme a hájíme národního ducha kulturního, svobodomyšlného a sokolského, což by mohlo být chloubou pro západní stranu. Jak jsem již předem podotknul Sokol Nová Vlast nemíní dát almužnu několika dolarů a tím aby byla věc odbyta, ale přinést obět' na oltář dobré a prospěšné věci národní, ku povznesení národní etí a pokroku. Sokol Nová Vlast se nekrčil, ani nebděoval, ani neřekl co? Tolik peněz obětovat, eit pochození mu káže konat svoji povinnost a také jí v plné míře vykoná. Český svobodomyšlný pokrokový živel, když bude chtít dokázat před veřejností své vzdělání, nedokáže je tím mnoho-li dolarů má v kapse, ale jaké jsou jeho vědomosti, jak daleko jest jeho národní vyspělost pokročilá, a vědom si této povinnosti přinese ne almužnu, ale obět' kde jest jí potřeba, v pravý čas a pro účel věci a dokázat, že uznává a dovede ocenit výchovu tělesnou a duševní. Dobrý začátek jest dán, cesta otevřena k další činnosti, nyní záleží na všech ostatních spolcích a sborech, aby následovaly příkladu Sokola Nová Vlast, ne darovat almužnu ale přinést obět', pro národní stánek a pro vlastní domov česko svobodomyšlných dětí, vyhýbat aneb se omlouvat, proč by ty druží nemohli to též učinit jest i jejich povinností, jen dobrou vůli a probudit všechny k další činnosti a výsledek bude zajištěn. Jak již jsem podotknul Sokol Nová Vlast není žádná bohatá jednota, chtěla vzít na sebe břímě totiž asi čtvrtý díl, co by stavba stála, která by byla postavena na pozemku Čes. Síně Sokol, pod tou podmínkou, že bude škola a Sokolovna postavena společně, poněvač stará místnost evičebním úkolům zvláště pro ten počet mládeže nevyhovuje, a pak aby mohla býti místnost použita tolik dní, mnoho-li jest zapotřebí. A právě pro tyto dítky na kterých nám tak mnoho záleží chtěl Sokol Nová Vlast tu obět' přinést, aby v budoucnosti měly svůj národní stánek, však ani to nebylo uznáno a věc zanikla úplně. K tomu se dostavilo ještě to nejlepších, Patronát Čes. Svob. Neděl. Školy na západní straně, zadal žádost ke školní radě o propůjčení dvou tříd v těchto školách v Sackett, Milford a Clark, pro rok 1917 a 1918, tak jako vždy před tím, každou neděli od 9ti do 11ti hodin dopoledne po čas školního roku, a plat za ten čas byl vyplácen školníkům předem v úřadovně školní rady. Slavná školní rada zamítla žádost slavnostně, tak jako v tom shnilém Rakousku, pět hlasů bylo proti, jen dva hlasy pro povolení. Je vidět jací paedagogové ve školní radě zasedají, že ani dost málo neuvážili neb se přesvědčili o věrnosti a uznání těch všech práv a výhod co tomu českému lidu tato republika dala, jak si jich váží a jak věrní občané jsou, že svými skutky a obětmi pro Spojené Státy již často dokázali. Německá národnost, která vyniká zde, drzým nepřátelstvím, zločinnými skutky a propagandou, přec její řeč jest na veřejných školách zavedená a trpěná na útraty všech lidí, a to stojí clevelandské poplatnictvo sto tisíc dolarů ročně, to jest na vydržování té švábiny. Na zdar!

Vác. Kozdera.

Vancouver, Wash., 21. srpna.

Bratři a sestry! U našeho pluku zde mnoho Čechů není, pouze 2—3 z Chicaga; ostatní z první výpravy dobrovolníků posláni byli do El Paso, Tex., a jsou nyní snad v Syracuse, N. Y., druží šli do Nogales, Arizona, a jinam. Zde ve Vancouver se nám líbí mnohem lépe než v Texasu, okolí jest zde velice romantické. — Čeští hoši od bývalé National Guard budou viděti Francii dříve než my dobrovolníci. Však co nebudou s to zmocí oni, dokončíme my. Němci jsou překvapení, udiveni, jak Strýci Samovi rostou pluky a divise jako houby po dešti. Těší mne, že konečně Američané běrou něco vážně, bez ohledu na \$, jak se doposud dalo. Máme mnoho rozmanitých evičení, pochody, hlídky, střílme, vrháme bomby, kopáme zákopy, skáčeme, lezeme, vše možné i nemožné. Pro mně je to vše ještě málo, jezdím tudíž do Portland, Ore. (což je jenom přes řeku) evičit do Sokolovny. Adresy Čechů-Sokolů v Portland přišly mi velice vhod. V Portland jsem doma jako u přátel v Chicagu nebo v Brookfield. Všechna čest Čechům po celé Americe, neb oceňují naši obět' přinášenou na oltář dvěma vlastím. Vždyť my, čeští hoši, máme též těžší úlohu; musíme se rvát i za křivdy Němci na naší staré vlasti páchané, Amerika žádá totéž. Jsem hrdý na své češství, na české lidi v přítomné době a vy budete hrdí na nás české dobrovolníky. Češi portlandští snaží se též; měli zde svůj bazár, na druhém pracují, za 14 dní pořádají piknik ve Scappoose, české osadě 20 mil od Portland vzdálené, vše ve prospěch české věci.

Na zdar!

Stanislav Dvořáček.

Cleveland, O., 26. srpna.

Bratři! Chci podati zde vysvětlení a zprávu, jak někteří nevidí rozdíl mezi skutečnou národní slavností a slavností, již nazvati bychom měli spíše národním zvykem nežli slavností. Tak ku příkladu jedna ze zdejších jednot pořádala "Obžinky" ven do přírody na farmu. Slavnost tato, neboli vlastně zvyk našich selských předků měla ráz spíše soukromého výletu, nežli národní slavnosti. Avšak to by bylo zcela na místě, ježto bratři slavnost tato pořádající, byli oblečeni v selských krojích a sestry jako selky neměly přispěly k okrášlení allegorického vozu po selsku upraveného. Ale něco jiného nebylo na místě, že totiž někteří bratři a to v nepatrném počtu oblečení byli v sokolských krojích a co horšího i sokolská kapela v krojích účinkovala na této "slavnosti". Bratři zajisté se budete tázati, co špatného je na tom, když na Obžinkách vystupují bratři a hudebníci v sokolských krojích. Vždyť přece je to národní slavnost. Ano! Ale musí se bráti zřetel kde a za jakých okolností se taková slavnost pořádá. Dle mého názoru není důstojno, aby bratři a sokolská kapela v krojích vystupovali na farmě ve stodole, která se podobala, jakoby byla nedávno vyklizena od koní a sena. Tím snižuje se sokolská kapela sama a snižuje i Sokolstvo, neboť Sokolové a sokolská kapela v krojích má vystupovati pouze na veřejných a důstojných místech a to při skutečné národní slavnosti neb výletě a jen v průvodech, ale nikdy ne při soukromých příležitostech a zvláště ne ve stodolách na farmě. — Bratři! nemíním tímto hanobit neb zlehčovat sokolskou kapelu. Jsem a my všichni jsme hrdí na to, že máme svou vlastní kapelu v krojích, imponuje to nám i v očích našich příznivců ve veřejnosti, ale bude-li sokolská kapela vystupovati v takových místnostech jako na těchto Obžinkách nebo při každé příležitosti, pak brzy se všední a se všední i sokolský kraj vůbec. Ošumí jako ošumí starý kabát. Vzpomeňte si bratři na to co napsáno bylo nedávno v "Sokole Americkém": "Častým vystupováním při každé příležitosti, všude a za každou cenu, jen abychom se ukázali, kraj úplně se všední." Se všední, ošumí a ztratí na účt. Mějte v účt svůj kraj a vystupujte v něm jen na místech veřejných a důstojných ale ne ve stodolách. Dále cituji větu: "Čím méně bude vy

stoupení v kroji, za to však v mohutném počtu členstva tím více vážnosti nejen kroj, ale i celá naše věc získá u soudných lidí!" — Velice pěkně by se bylo vyjímalo, kdyby bratři hudebníci byli bývali oblečení též v selských krojích, pak by nebylo takovým Obžinkám nic už scházelo a byly by to dokonalé Obžinky, na které by bylo radost se podívat. — Myslím, že by bylo dobře, kdyby podána byla jednotám nějaká direktiva, týkající se sokolské kapely, mím nějaké stanovy, dle kterých by byla sokolská kapela povinna se řídit, poněvač jak mě je známo, sokolská kapela zde v Clevelandě nemá dosud zcela přesný sokolský hudební kroj a pak v ní vystupují lidé, kteří dosud nepatří k žádné zdejší jednotě. Myslím, že by se v tomto ohledu měla zjednat náprava co nejdříve a stanovit pro sokolskou kapelu přesný hudebnícky sokolský kroj a aby každý člen sokolské kapely byl řádným členem některé ze zdejších jednot. Že "slavnost" tato nebyla důstojná jak měla býti vidno ještě z toho, že někteří soudnější lidé záhy opustili s nechtutí toto "slavnostní místo". Též hudba působila z dále nepěkným dojmem. Doufám, že bratři budou souhlasiti s touto

spěli ke zduaru zábavy pořádané ve prospěch věci tak ušlechtilé a Sokolstvu tak blízké. Je nám třeba v naší jednotě, abychom se prací utužovali hlavně v nynější době, kdy nám několik dobrých členů odchází, aby sokolské ideály volnost, rovnost, bratrství hájili se zbraní v ruce, vřadění jsouce do vojska Spojených Států. Našli se v našich řadách i tři z bratří, kteří šli dobrovolně bojovat za tyto ideály. Jsou to br. Fr. Secký, Alois Držan a Jos. Koutný. Byl jim na rozloučenou uspořádán zdařilý večírek, který se ovšem neobešel bez pohnutí hlavně ovšem matek a příbuzných. V nejbližší době nám odejde 7 dalších bratří, jsou to: Prokop Matoušek, Václav Kozák, Jar. Weber, Ferd. Fiala, Jar. Skolka, Jan Černík a František Šinkora. Odchází nám mezi nimi i náš evičitel bratr Matoušek, který byl evičitelem bratří i sester, zanechávaje evičitelství br. Karlu Matouškovu a sestře A. Krátké. Naše jednotka se sborem Sokolek příznivkyněmi a manželkami Sokolů uspořádá jim zábavu na rozloučenou. Odchod našich bratří je pro nás citelnou ztrátou, ale zároveň i pohnůtkou, abychom se těsněji semkli a nechali naše dobré hochy odejít bez starostí o náš spol-

Čeští dobrovolníci s Kanad'any v Londýně.

kritikou a já jsem přesvědčen, že vykonal jsem svou povinnost poukázav na tuto nepřístojnost. Se sokolským pozdravem končím.

Lad. Brantl.

Schenectady, N. Y., 31. srpna.

Naše česká a slovácká obec byla zase jednou povzbuzena k další práci pěknou zábavou, pořádanou českými a slováckými spolky. "Slovanský den" se nazývala zábava a měla též opravdu slovanský ráz. V sobotu 18. srpna již od 3 hodin odp. zněly slovanské zvuky hudby řízené br. Koníčkem v zahradě naší Sokolovny. České a slovácké národní kroje přispěly k barvitosti pestré směsice návštěvníků. Poněvač zábava byla pořádaná ve prospěch Čes. Nár. Sdružení a nedávno zde založené odbočky Slovenské Lígy, byli i dle toho vybráni řečníci, kteří Čechům i Slovákům mluvili z duše i do duše. Přes to, že jsme čekali větší účast ze strany Čechů ale zvláště Slováků, přece jen morální i finanční úspěch této zábavy byl slušný, hlavně přičiněním členů a členek naší jednoty. Všichni, kteří byli pověřeni pořadatelskými funkcemi nevážili ani času, ani námahy, aby při-

kový život, aby tak oni mohli mít mysl jasnou na místech, kde si snad budou nuceni chránit život svůj vlastní. Jsme jisti, že tak budou činit po sokolsku a provoláváme jim na jejich cestu Na zdar! a Na shledanou! Jestli snad bratr tajemník nezádal dosud o legitimace pro odešlé a odcházející členy (celkem 10), žádáme, by nám byly posílány.

B. Roušarová.

Milwaukee, Wis., 3. září.

Ze "Sletu Župy Ludevit Štur" v Pabst Parku, dňa 2. septembra". — Bratře pořadatelé, tak to stojí na programu Slovenského Sokola. Program byl obsáhlý a abych to nemusel vše vypisovat, tak posílám. Má 16 čísel na nedělní odpoledne. Kdyby se bylo mohlo začít tak asi kolem jedné hodiny s pořadem, možná, že mohl býti probrán, ale že se začalo kolem čtvrté hodiny, tak se stalo, že jsem celý neviděl, neboť se již stmívalo, když jsme park opouštěli. Nejnevěděnější místnost pro řečnění může bez odporu býti pavilon v Pabst Parku. Pavilon vinu mnoho taďy neneše, ale manager toho pavilonu. Místnost není uzavřena a po-

sluhové nosí občerstvení obecnstvu a že musí chodit sem a tam, jest přirozeno a totéž dělá zároveň obecnstvo. Tím se stává, že jest více lomozu nežli může statný řečník zmoci. Pak ta nešťastná vyvýšená dráha "figure 8", která jde zrovna nad pavilonem, ten lomoz dovrší. Částečně povím o číslech programu, který jsem viděl a slyšel. Přivítání obecnstva sletu správcem Jana Mrazíka vůbec nebylo slyšet. Za to ale obě. Vlach, bývalý Sokol, který má plíce dobré a pak když jeho řeč přijde na českou neb slovenskou národnost a vzpomene, jak jsou tam u nás od vlády utiskováni jak Češi tak Slováci, to se poslouchá. Pane, to by musel býti pořádný lomoz, aby ho nebylo slyšet, když on se rozechvěje. Řeč jeho byla přijata s povděkem a mnohokrátě potleskem a souhlasem přerušována. Na cvičišti žačky, které evičily praporeci jeden americký a druhý slovenský celkem 45, podaly evičení dosti pěkně a může se říci, že i ty malinké to uměly. Žáci, kteří evičili čínkami celkem 34, si počínali dosti rázovitě i proto, že dvě čísla měli dosti složitá tam, kde musí evičit ti malíci s těmi velkými. Zde začíná kázeň sokolská, neboť jsem už dávna neviděl si hochy tak hrdě vykračovat jako slovenské žactvo a možná, že jest to tím, že bylo jejich první větší vystoupení. Chvála jim. Sokolky společná prostná (35) spojená s tanečními kroky až na malé vyjimky dobře evičily a to, že jejich evičení trvalo kolem 15 minut nepřetržitě. Bylo znát už na některých rozpáljících se tvářích. Pak přišlo to nejlepší, na čem si nejlépe pochutnám, to jest, když jest pěkně provedené a to společná prostná Sokolů počtem 44. Byla pěkná. Tu nežli Sokolové začali evičit prostná, promluvil br. Štefan Huska ohnivá slova k obecnstvu a doufám, že se ujmou a přinesou Sokolu mnoho zdaru. Zvláštní evičení Sokolek z Chicaga. Cvičení tamburinami s ozdobnými kroky byla dobrá. Naše Sokolky a Sokolové z Racina, Milwaukee, Chorvaty a Sokol Polský jsem již neviděl, neboť začali evičit na hrazdě a náradí vůbec. Chtivost mě táhla do zvláštní ohrady, kde časem pustili aeroplán. Povídám, hoši, počkejte, já to musím vidět. Zaplatil jsem desák a byl jsem vpuštěn do boudy. Kluk začal křičet: "Pááá, návštěva, pojd' pustit aeroplán." Pááá přišel, vysvětlil částky stroje, ale za živou věc nemohl to spustit. Po delší námaze povídá, abych počkal až jeho partner přijde od večere, ten že tomu rozumí. Nu, rozumím. "Já asi za půl hodiny přijdu." Ale již jsem nešel, šel jsem domů, neb se žaludek hlásil ke svému.

Něco o tom průvodu. Nu, Jarko, jen tak nenaříkej, že k Havlíčkovu pomníku vás šlo málo. My jsme šli na piknik a může se tam koupit pitivo. A pak nebylo tak horko jako na Havlíčkův den a máte u vás temperence a u nás ne a přece nás ze 180 Sokolů šlo asi 20 a čtyři jsme měli stejno-kroje. At' na nás národ patří! Jinak slovenský Sokol si může blahopřát k jeho výsledku. Závody jsem neviděl. Ta práce, dělník se zamluví již den neb dva ku předu, aby nezapomněl. Za to jsem s druhy vzpomínal na naše první velké závody roku 1891 v těchž místech. Jak to utíká a že jsme udělali velký pokrok ve evičení a ve výchově, to nám může i Strýček Sam dosvědčit při odvozech. Též doufám, že na přes rok tamtéž budeme odbývat veřejné Župy Střední. Případá nám totiž na příští rok 50leté jubileum a to přece by nám Chicago nemělo upřít. Pak, kdyby my jsme měli do Chicaga dál, bylo by něco jiného, ale jest to tatáž cesta. Vymlouvat se, že jest vás tam více. Připouštím, za to vás sem více přijede. Proto na shledanou v červnu roku 1918 v Milwaukee, Wis.

Abych nezapomněl, sbíráme i u nás prádlo, šatstvo a obuv pro naše zajatce Sokoly. Prosím bratři a sestry, zdali máte něco zbytečného, přineste do Sokolovny kterýkoliv den od 8. hodiny večer. Vždy tam bude jeden z výboru, který věc uschová a až bude toho bedna, zašle do Chicaga. Vím

též, že každý má nějaké staré kalendáře aneb přečtenou i zapomenutou knihu. Nečetli jste mnohokrátě již jak naši zajatci po četbě touží. Proto přineste sebou. Aby výbor pro to chodil, jest nemožno, neboť my jsme celý den za městnání, jest tedy nemožností. Takovou malou práci přece by mohl každý k vůli humanitě učinit. Na zdar!

J. Záhořík.

Detroit, Mich., 4. září.

Doba výletů a prázdnin se chýlí ku konci a brzy opět oživnou tělocvičny, aby aspoň částečně nahradily, co se v parných letních dnech opozdilo. V mnohých tělocvičnách však mezi členstvem budou všude scházeti ti nejlepší, kteří buď poslechli výzvu Strýčka Sama, aneb odvodem byli přinuceni zanechat všeho a jít pomoci zdolati nepřítele celého světa. I u nás budeme postrádati několik nejlepších bratří, třeba že ne všechny k vůli vojně. Ze evičenců se dali dobrovolně bři.: Jaroslav Čabla, Josef Kune a Jaromír Fučík, tento byl zavolán již dříve a dnes snad je již na cestě do Francie a odvedeni byli Jan Nezbeda, známý zvláště v Texasu, a Jar. Šilhavý. A možná později nás bude více. A mimo vojny odejel nám náčelník br. Pliska do Clevelandu za lepší existenci a nám zde učinil nenahraditelnou mezeru, a místoná-čelník br. Pospíšil, do svého domova v Newarku, N. J., kde je opět ve svém živlu v tělocvičně velmi pilným. Všem těmto bratřím přejeme mnoho zdaru a vojínům mimo toho štěstí a brzký návrat.

Jednota naše minulého léta dočkala se sklamaní. Předšlá léta vždy se odložilo několik washingtonů co výtěžek z výletů, avšak letos, ač výbor zábavní se snažil co síly stá-čily, vypadá to bledě. Vinou toho jsou částečně okolnosti, ale z většího dílu netečnost členů. Pořádány dva výlety na farmu, poprvé se nedostavil téměř nikdo a podruhé, když výlet byl opakován, přišel málokdo. Tak se ovšem ku práci nikdo nevzpruží a není to nic platno, vymlouvá-li se někdo, že celá práce ochabuje následkem dnešní bouřlivé doby. Pracovat neb aspoň práci podprovat můžeme v době jakékoliv a dnes toho potřebujeme více, než kdykoli před tím. Pozdě ještě není a všichni bratři mají ještě dosti příležitosti ukázat dobrou vůli. Prázdniny v tělocvičně končí v polovici září a první hodina evičební pro žáky a členstvo je 18. září, ostatní třídy pak postupně v tytéž dny jako dříve. A tu, má-li sbor evičitelský setrvati v činnosti a rozdělit osnovu pro příští rok, potřebuje k tomu evičenců a mnoho, zvláště teď kdy musí nahražovat místa těch kteří odejeli. Protože bratři, bez rozdílu stáří a schopnosti, na svá míst do tělocvičny, kde se mnoho svalu utužuje též bratrství a vymýt'ují nesváry. A nejen bratři, ale i sestry potřebují tělocvičku, ba snad ještě více než bratři, jen že toho nechtějí uznat. Pozorujme kterýkoliv den ráno mezi 8. — 9. hodinou, když mladé dívky jedou zdvižemi do kanceláří, by tam ztrávily celý den nad knihou neb psacím strojem, jak jdou sehnuté, prsa vtažena dovnitř, lopatky vysedlé, páže téměř průsvitné a jsou bledé i přes všechno práskování. A příčinou toho je jen málo pohybu, z toho špatné trávení a následek pak vlekloucí se nemoc. V tělocvičně nejen, že získá zdraví, ale se též zamezí mnoho nevraživosti a stranictví, jež je tak mezi sestrami zakořeněno.

V redakčních úvahách br. —šar uvažuje o potřebách pěveckých odborů, zvláště u sokolských jednot. Nevím, pomůže-li to, ale aspoň přemýšlet by o tom měl každý. Vím, že na mnoha místech se pokoušeli sbor takový sestavit (my také) a když už to bylo pěkně pohromadě, objevil se nějaký umělec, který se vysmíval neb jinak vrtal tak dlouho, až jeden po druhém ze zpěvu odešel a bylo po sboru. A tak se ubíjíme ve všem a všude. Snad po válce bude mezi námi více svornosti a pochopení důležitosti jednotné práce.

Na zdar!

F. Domanský.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O PRAVIDELNÉ SCHŮZI VÝK. VÝB. SOK. OBCE, konané dne 27. srpna roku 1917.

Schůzi zahájil starosta br. Čermák u přítomnosti 12 zástupců. Nepřítomni bři: Vonásek, Mueller, sestry Pánková a Šlaufová. Všichni omluveni až na sestru Pánkovou.

Nepřítomného br. jednatele pověřen zastávati br. Ad. Vlk.

Zápis o pravidelné schůzi ze dne 30. července čten a uznán za správně sepsaný.

Žádosti knihovnicka státní university v Urbana, Ill., o zaslání Sokola Amer. usneseno vyhověti a jednatelem uloženo zanešti na seznam v adresáři.

Čteno poděkování pokladničního odboru za zaslání adres tajemníků jednot sokolských.

Žádost Těl. Jed. Sokol Milwaukee, Wis., by u příležitosti padesátiletého trvání byly pořádány závody v Milwaukee, odkázána Župě Střední ku vyřízení. Na druhý dopis téže jednoty usneseno odpověděti, že i ti členové, kteří odevedeni budou, zbaveni jsou poplatků V. V., v otázce podpory nemocenské a úmrtní Výkonný Výbor nemůže jinou radu dáti než aby se obrátili na právníka.

Těl. Jed. Sokol East St. Louis dotazuje se, komu má nyní zaslati dlužnou částku bývalé N. J. Sokolské, a jednatel jim na to odpověděl, že Sokolská Obec převzala na sebe veškeré pohledávky a povinnosti, a dlužný obnos budiž zaslán Sokolské Obci.

Těl. Jed. Sokol Detroit, Mich., upozorňuje na to, aby obnos zasláný bývalou jednotou Budivoj za první 1/4 leti tohoto roku byl počítán k dobru Sokolu-Detroit, zároveň žádá o zaslání putovní knihovny, by při slavnosti, kterou pořádají budou v zimě, mohli uspořádati výstavku sokolskou. Co se týče žádosti o záslužní listiny pro všechny zakládající členy starých jednot V. V. projevilsouhlas s předběžnou odpovědí jednatele, že nebude moci býti vyhověno jinak než poskytnutím prázdnotisků.

Br. Drasal žádá, aby Sokol Amer. zaslán byl br. B. Bódlákoví, vojínu v San Antonio, Texas. Usneseno vyhověti. Jednatel zděluje, že pro onoho bratra obstarával hudbu z 5. sletu.

Těl. Jed. Sokol Irwin, Pa., žádá o posečkání příspěvků do konce běžícího roku. Žádosti té vyhověno.

Br. Všetečka zděluje, že z obnosu, který měl Ústřední Výbor Župy Severo-východní v pokladně, hodlá zadržet \$50 na běžná vydání Okrskového Výboru k zaplacení účtu. Jednatel oznámil, by záležitost tu vyřídil v Ústředí své Župy.

Těl. Jed. Sokol Fort Worth, Texas, podává zdělení, jak naloženo bylo s brožurami jí zaslánými ku sletu a děkuje za blahopřejný dopis V. V. zasláný.

Br. F. Hejtmánek z Clarkson, Neb., zděluje, že se vynasnaží, by jednotu v činnosti udržel a usneseno vyčkati dalších zpráv.

Br. Beneš z Galveston, Tex., popisuje poměry v Houston, a pokyny jeho bude se Výk. Výb. řídit.

Těl. Jed. Sokol Fuegner, Long Island, N. Y., žádá o záslužní listiny bratrům: Fr. Hosnedl, Josef Kopecký, Jan Lumb, Alois Wagner. Bratři oni jsou oprávněni k listinám.

The Franklin Co., s níž Výk. Výb. měl smlouvu na výrobu štoček, oznamuje zvýšení cen od prvního září t. r. Záležitost tato odkázána jednatelem k vyšetření a vyřízení.

Český Dobročinný a Vzdělávací spolek Jan Amos Komenský v Kijevě, Rusko, žádá o obstarání jednoho tisíce slabikářů a jednoho tisíce trojdílných čítanek, ale dle zdělení jednatele zásilka ta vyřízena býti nemůže z dopravních ohledů.

T. J. Sokol Schenectady zasilá své domácí stanovy, aby rozhodnuto mohlo býti o stížnosti v minulé schůzi již pro- jednávané a na odporučení jednatele schváleno rozhodnutí její.

Sokol Chicago oznamuje, že výherních lístků bylo prodáno 137 a obnos za ně přiložen.

Ústřední Výbor Č. N. Sdružení upozorňuje na nové hnutí vyvolané nutností a žádá o sokolskou pomoc v organisování česko-slovenské armády, která by pod českým praporem postavila se po bok francouzskému vojsku. K dopisu tomuto podávali zprávu členové Výk. Výb., kteří se účastnili porady zástupců Sokolstva slovenského i katolického a dr. Štefanika. Po delším rozhovoru usneseno všemožně napomáhati tomuto hnutí a k uspořádání prací výbor rozšířen těmito členy: br. Paskovským, Kubeem a Košařem.

Pozvání sboru Děln. Amer. Sokolek v N. Y. ku oslavě 25-letého trvání čteno a přijato. Usneseno zaslati blahopřání a požádati Župu Východní o zastoupení.

Br. Košař předkládá účet za vyplnění diplomů pro p. Frothinghama a prof. Masaryka v obnosu \$30.00. Účet povolen k vyplacení.

Jelikož čeští dobrovolníci ve Francii a jich rodiny, jak z dopisů ve schůzi předčítaných vysvítá, trpí nedostatkem, usneseno, aby obnos, který by bylo vyžadovalo zastoupení Výk. Výb. při oslavě 50ti letého trvání Těl. Jed. Sokol New York poslán trpícím a aby zaokrouhlen byl do 200 dollarů.

Účetující výbor oznamuje, že knihy přehlédl a shledal v úplném pořádku.

Br. Čermák zděluje, že záležitost charteru není dosud vyřízena.

Br. pořadatel stěžuje si do liknavosti činovníků mnoha jednot pokud se týče vyplnění rozeslaných dotazníků a dovoleno mu, by uveřejňoval ony zodpovězené, což snad bude pobídkou k získání dalších, aby obraz činnosti sokolské v této době byl zrysován.

Br. Košař upozorňuje, že pro nahodilé překážky kurs Župy Střední nebude uspořádán.

Br. pořadatel bere si na starost pozvati bývalého presidenta, plukovníka Theodora Roosevelta, ku promluvení brancům, kteří v nejbližších dnech ubíráti se budou za svou povinností.

Příjem v srpnu:

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans., za přísp.....	\$ 5.70
Samotný předpl. na Sok. Amer.	1.00
Sokol Slávský za přísp.	50.25
T. J. S. St. Louis za přísp. \$59.43, do f. sjezd. \$10.15..	69.58
Sokol Nová Vlast za přísp.	50.65
Sokol Fueger, So. Chicago, za přísp.	10.20
T. J. S. San Francisco za přísp.....	35.10
Sokol Hvězda Západu, Wilson, Kans., za přísp.....	12.60
T. J. S. Mladočech, Racine, Wis., za přísp. \$24.90, Č.	
N. S. \$24.40.....	49.30
Sokol Detroit, za přísp.	108.65
T. J. S. Ord, Neb., za přísp.	4.50
Sokol Cleveland, za přísp.	63.60
T. J. S. East Islip, N. J., za přísp. a \$1.20 za Tab. evič.	8.10
Úrok z banky za květen.....	7.23
“ červen	6.90
“ července	6.47
T. S. D. a P., Long Island, N. Y.	1.90
T. J. S. Westfield, Mass., za přísp. \$19.70, do fondu	
sjezd. \$3.20, na výměnu 10c.....	23.00
T. J. S. Galveston, Tex., za přísp.....	2.10
T. J. S. Philadelphia za přísp. \$23.40, do f. sj. \$4.10..	27.50
Drahný od Sokola Havlíček Tyrš, Chicago, za 10 kní-	
žek T. Hl.	1.00
Hein, Milwaukee, Wis., za knihu.....	.15

T. J. S. Los Angeles, Cal., za přisp.....	4.75
T. J. S. Portland, Ore., pro Č. N. S.	27.00
Drassal Fr., St. Paul, Minn., za knihy tech.....	1.00
T. J. S. Tyrš, So. Omaha, Neb., za přisp.....	42.95
T. J. S. Lev, Bridgeport, O., za přisp.....	52.00
T. J. S. Chicago za výherní lístky.....	13.70
Hein J. J., Milwaukee, Wis., za knihy.....	1.35
	\$688.23

Vydání v srpnu 1917.

Ček

71 Národní Tiskárna, Chicago, za 9450 výtisků S. A. \$291.25, za 1 2str. vie \$76.80, za str. tabulek \$2.50, za poštovné	432.50
72 Franklin Co., za štočky pro knihu Skupin.....	409.51
73 Paskovský, Jos. za sestavení knihy Skupin.....	75.00
74 Paskovský, za přisp. Krouž. kuž. do Tech. příl....	12.00
75 Sliva Jos., za fotografie skupin.....	50.00
76 Kitzberger F. za dovoz nářadí ku skupinám.....	2.00
77 Vonášek T., za pošt. a dovoz. pro Ú. T. O. v červnu a červenci	5.75
78 Dr. J. Rudiš-Jičínský za red. srp. Sok. Amer.....	45.00
79 Košář J., za red. srp. So. Amer.....	15.00
80 Čermák Jos. za red. Tech. Přílohy.....	15.00
81 Národní Tiskárna za tisk diplomů.....	48.50
82 The Franklin Co. za štočky.....	52.10
83 Zraněným dobrovolníkům ve Francii.....	200.00
84 Košář Jarka za napsání diplomů M. a F.....	30.00
	\$1,392.36

Příjem:	Vydání:
Za příspěvky\$579.23	Tisk S. A.\$370.55
Fond sjezdový 17.45	Doprava S. A. 61.95
Úroky z banku..... 20.60	Redakce S. A. 87.00
Předpl. na S. A. 1.00	Štočky 52.10
Knihy 1.50	Tisk knihy "Skupiny" 536.51
Výměna 10	Pošt. a dovozní..... 5.75
Pro Č. N. S. 65.10	Tisk diplomů a napsání 78.50
Ú. T. O. 3.20	Různé 200.00
Celkem\$ 688.23	Celkem\$1,392.36
Z minul. měsíce.... 5,752.97	
	6,441.20
Vydání 1,392.36	
	\$5,048.84

Stav Sokolské Obce.

Dluhopisy	\$3,000.00
Hotovost v pokladně	5,048.84
Směnečné pohledávky	1,353.05
Záloha na nářadí	785.61
	\$10,187.50
Fond sjezdový	\$2,251.18
Fond sj., sm. pohl.	109.00
" Sok. Obce	300.00
" Úrazový	404.00
" Kursový	104.85
" Ú. M. Š.	6.20
" Č. N. S.	556.03
" Ú. T. O.	1,330.39
" Vzděl. Odb.	103.57
Různé	15.15
	\$5,180.37

Cyril Popelka, tajemník.

ZÁPIS O SCHŮZI KONANÉ DNE 3. SRPNA 1917.

Tato schůze svolána byla na 3. srpna večer, aby členové, kteří již několik neděl po sobě ztratili, měli aspoň tuto pro sebe. Protože však na týž večer byla uspořádána panichida v Plz. Parku spolu s uvítáním ruských vyslanců, k němuž pozváno bylo Sokolstvo, dostavili se do schůze pouze bři: Paskovský, Vonášek, Košář, Čermák, Pecivál a Jebavý. Zápis o poslední schůzi čten a schválen. Čten dopis br. Šichy z Bridgeport zdělující smutnou zprávu o úpadku tamní jednoty a že tělocvičné náčiní je v siní Č. S. P. S. považováno za překážku. Usneseno požádati jmenovaného bratra, aby ono náčiní poslal do Toledo, O., kde ho potřebují. Br. Kopecký z Omaha zděluje, že Sokol Omaha uzavřel technické spojení s T. J. S. Tyrš, což s potěšením vzato na vědomí a při tom projeveno přání, by i jině podobné bylo učiněno. Jednáno o finanční podpoře běhu, který hodlá pořádat Župa Střední v Chicagu a usneseno doporučit technickému odboru župnímu, by od myšlenky té upustil a to hlavně z té příčiny, že 14denní večerní běh nepřinesl by žádného zdárného ovoce, takový se hodí pro opakování, ale ne pro nováčky, kteří se mají učit od samých základů, jimž při takovém běhu nebylo by dopřáno času k zažití látky vštěchnuté, již by nemohli prozkoumati a promyslet látku probíranou a žádné úlohy by jim nemohli býti dány. Br. Čermák zmiňuje se o sazbě z Tech. Přílohy zadržené jednatelem k otiskování zvláštnímu. Není pro to, aby se tak dělalo, neb pak by musela být látka k tomu pořadatelem připravovaná, aby v otisku nebyla směs všech možných eviků bez skladu. Uznává to také za zbytečné, neb Tech. Příloha je uspořádána tak, že může být lehce ze Sok. Amer. odstraněna a kdo o látku v ní obsaženou dbá, ten si ji lehce může uschovat. Jednatel vysvětluje, že zadržuje sazbu pouze těch evičení, jež jsou v pokračování, jako ku př. Vojenská evičení, pak Skoky — prostná — krasokroky a sestavy taneční. Po tomto vysvětlení, jednání jeho schváleno. Čten účet br. Jos. Slívy za fotografování skupin, znějící na \$50.00 a poukázán k výplatě neb uznáván za velice mírný vzhledem k počtu obrazů, které musel bráti, aby se docílilo zdařilých, jichž je přes 170. Účet br. Kitzbergera za několikrát dovoz bradel a jiného náčiní ze Sokol Chicago do Plz. Parku, kde obrazy byly brány, znějící na \$2.00 poukázán k výplatě. Předložen účet The Franklin Co. za štočky ku knize ale protože se značně liší od přibližného odhadu, uloženo jednatelem, aby záležitost tuto projednal se zástupcem společnosti, který podával rozpočet. Vzhledem k tomu, že schůzi účastna nebyla ani polovina členů, nabídky na tisk knihy skupinových evičení neotevřeny, má se tak stát až v příští schůzi. Při tom také projevem náhled, že netřeba svolávat mimořádnou schůzi v tomto měsíci, když nepředlehají jiné záležitosti. Na to, aby se i členové schůzi přítomní mohli účastnit panichidy a uvítání, jednání o klíči soustavy sokolské, na němž již br. Košář, jak oznámil, pracuje, odloženo do příští schůze. Br. Čermák neuznává potřebu klíče, chce však napřed zvědět počet spolupracovníků na upravení soustavy do anglického jazyka a pak každému by přidělena byla část, na níž by pracoval, čímž by práce byla zjednodušena, čehož klíčem nebude dosaženo. Br. Košář vysvětluje však nutnost klíče, k jeho náhledu přidává se i jednatel, neb bude-li klíč uznán, bude možno pracovat na překladu názvů a když ten bude schválen, bude možno pak mnohem snáze v práci pokračovati. Na to schůze skončena.

Tom Vonášek, jednatel.

Zápis o schůzi konané dne 17. srpna 1917.

Schůzi zahájil br. náčelník J. Paskovský za přítomnosti brů: Slívy, Brouka, Žitnýho, Košáře, Čermáka, Pokornýho, Jebavýho, sestry Zárobské-Bílkové. Omluveni bratři Paul a Tomeš a sestra Kazdova. Jednatel vysvětlil příčinu svo-

lání schůze; podání zprávy o jednání s The Franklin Co. ohledně účtu a nutnosti otevření nabídek na tisk knihy z ohledu na stále stoupající ceny papíru a inkoustu. Na návrh bra. Košáře usneseno, by tato schůze byla považována za pokračování pravidelné schůze ze dne 3. srpna a zápis o minulé schůzi též čten a schválen. Na to čten dopis bra. G. Kašpara zdělující usnesení Župy Východní stran společ. evičitele, a volbu nových činovníků. Hned na to vzat na přetřes dotaz v něm obsažený ohledně obrátu. Dítky ve školách jsou evičeny obrátu na pravo, v našich tělocvičnách na levo. Po delší rozpravě usneseno, aby do naší soustavy byl přijmut obrát na pravo co praktičtější a br. pořadatel požádan, by v Příloze učinil o tom zmínku a přičinil k ní i upozornění, by evičitelé příležitostně evičili také obrátům na levo, aby nebylo evičení jednostranné. Někteří členové mínili, že by měli být ještě jiné změny zavedeny dle voj. evič. před čímž br. Čermák varuje, neb vojenská evičení jsou pro praktickou potřebu pouze a opravy takové má za předčasné, má se sečkat, až sejde se výbor, jemuž upravení soustavy bude svěřeno. Na to čteno vysvětlení The Franklin Co. týkající se rozdílu v rozpočtu na štočky s nynějším účtem. a příčiny uvádí: stránek s 2 obrazy je víc než na kolik bylo počítáno, mnohé obrazy musely být ponechány většími a nebylo možno dáti tři na stránku, aby nebyly pokazené, celkem pak je o 21 štočků víc a o 14 zinkových leptů, na něž nebylo vůbec počítáno. Pak byla chyba učiněna v počtu. a 17 stránek s 2 obrazy bylo při odhadu počítáno pouze \$2.25 na místo \$4.50, což samo činí již rozdíl o \$38.25. Na druhém účtu není uvedena srážka 20 proc., protože jsou uvedeny na něm již položky jako by byly po srážce 20 proc. z pravidelné ceny. Ceny jsou ještě nižší neb štočky, které by byly přišly se srážkou na \$2.13 ctů, jsou počítány po \$1.50. K dopisu mluvil br. Paskovský, aby vysvětlil příčiny odchylek od původního plánu umístění obrazů na stránku a po tomto vysvětlení usneseno účet pokázati k výplatě, zní na obnos \$409.51. Než otevřeny nabídky na tisk knihy rozhodnuto na návrh bra. Košáře, by nebyl brán ohled pouze na nízkost ceny, ale možnost lepšího tisku. Česká Tiskárna nabízí tisk 500 knih za \$235.00, vazbu za 8 kusů na pěkném křídovém papíru. Pp. Kušta a Mejdrich vytiskli by 500 knih s vazbou za \$325.00, Národní Tiskárna uvoluje vytisknutí provést za \$250.00 a za vazbu požadují 8 ctů kus. Po uvážení nabídek uloženo jednatelem vyjednat tisk s Národní Tiskárnou a vazbu s Holan bratry, jejich nabídka je 9 ct. kus, a to proto, že bratři jmenovaní pracují již po léta v Sokolstvu a aby práce pro Sokolstvo pro úsporu centu na výtisku nebyla hřotována cizonarodovei. Na to jednatel upozorňuje, že nutno též zjistit požadavek bra. Paskovského za práce s připravením knihy té do tisku a když br. náčelník požádan o podání účtu svého zděluje, že \$75.00 bude hradit jeho ztrátu času a námahu, když mu bude dáno právo po rozprodání tohoto vydání, na vlastní vrub knihu vydati. Usneseno všem členům, kteří skupiny tvořili, darovati po výtisku s věnováním. Jelikož br. Čermák zrazuje před vydáním knihy té s anglickým textem usneseno radou se řídit i posečkati doby příhodnější. Br. Paskovský zděluje, že má nabídku jedné tiskárny na tisk angl. což s uspokojením na vědomí vzato. Náklad na knihu tuto vypočten na \$832.00 a na knihu \$1.66, a proto usneseno, by kniha prodávána byla za \$1.50. Je to sice pod cenu, ale lépe je rozprodati je, než aby na skladě zůstaly. Br. náčelník zděluje, že vypracoval zvláštní ukázková evičení s kůželi pro Tech. Přílohu a smluvil již s br. pořadatelem uveřejnění. Pojednání provázeno bude 19 obrazy a štočky jsou již hotovy. Za práce tu, vlastně za přípravy k ní žádá \$12.00. Usneseno obnos ten povolit. Br. Košář zděluje, že z pořádání evičitelského běhu Župy Střední sešlo, neb nebylo k němu dosti přihlášek, as 7 sester se hlásilo. Pak jednáno o diplomech pro závodní evičení, ale usneseno po-

čkat s přijímáním náčrtku na neurčito, až kdyby potřeba toho před sjezdem vyžadovala. Usneseno konati schůzi příští druhou sobotu v září večer a pak zas pravidelně první neděli každého měsíce dopl.

Vydání:

Br. Paskovský za příspěvek do Tech. Přílohy	\$ 12.00
Ba. Paskovský za sestavení knihy skupin	75.00
The Franklin Co. za štočky	409.51
The Franklin Co. za štočky pro Tech. Přílohu	
(Krouž. kuž.)	20.00
Vonášek Tom., za pošt. a dovoz za červen a červenec.	5.75
Čermák J., pořádání Tech. Přílohy	15.00

\$537.26

V pokladně z min. schůze	\$1,911.38
Ze schůze 3. srpna	52.00

1,859.38

Vydání ze schůze 17. srpna	537.26
----------------------------------	--------

Zbývá

\$1,322.12

Tomáš Vonášek, jednatel.

ZE ŽUPY STŘEDNÍ.

Zápis č. 7. o řádné schůzi Župy Střední, konané dne 20. srpna.

Přítomno bylo 14 bratří a 4 sestry; omluven br. starosta.

Po zahájení schůze nám. br. Dr. Rudiš-Jičínským přečten zápis č. 6 o schůzi konané, dne 16. července a schválen beze změny.

Br. jednatel zděluje, že na základě usnesení ve schůzi předešlé dopsáno bylo jednotám, jichž členové, zástupci do Župy, schůze župní nenavštěvují, aby místo nich jmenovaly zástupce nové, kteří by lépe plnili povinnost svou. Učinily tak Sokol "Karel Jonáš", který zvolil br. Jos. Marešku a Ženský odbor "Sokola Rozvoj", kde zvoleny byly sestry Jennie Šistkova a Barb. Ringlova. Ostatní jednoty vzaly si vyzvání tak k srdci, že vůbec ani neodpověděly, — také ukaz výpovědi a kázně sokolské.

Br. Žitný zděluje, že evičitelský kurs se nebude konati pro nedostatek přihlášených. Vzato k vědomosti.

Dopisy Č. N. S. ve příčině účasti se slavnosti československého posvícení vyřízeny v tom smyslu, že dopsáno bude pořad. výboru, že Župa naše jako celek účastní se průvodu a že vedení a rozřídění její dle stávajících usnesení náleží pouze náčelníku župnímu, případně jeho zástupci, v témže smyslu dopíše br. jednatel nepřítomnému br. náčelníku a upozorní jej, že bude nutno dáti do denních listů vyzvání ku členstvu a dáti bližší pokyny ve příčině shromáždění. Dopis jednoty "J. A. Komenský" ve příčině kázně sokolské a veřejného vystupování jednot vzat k vědomosti a postoupen k projednání a vyřízení župnímu techn. odboru. Žádosti kraj. ského výb. Č. N. S., aby do schůzi jeho vyslán byl župou pověřený zástupce vyhověno a zvolen br. Fr. Musil. Br. Vojt. Sedláček zděluje ohledně nápisu na Havlíčkově pomníku, že ve věci té nedá se ničeho podniknouti, ježto parkovní rada nízádne změny neb opravy nedovolí; dále zděluje, že přítomen byl schůzi zástupců Národního hřbitova, dne 29. července konané, kde po jeho a br. Jurky návrhu bylo usneseno k pomníku Havlíčkovu položiti věnec se stuhou. S povděkem vzato zdělení toto k vědomosti a usneseno zaslati správě Č. Nár. hřbitova písemný dík.

Br. J. Rudiš-Jičínský zděluje, že český odbor Červeného Kříže dobře pokračuje, že sestry skládaly již zkoušky a to 6 z nich s vyznamenáním, o čemž se i anglické listy zmínily s pochvalou. Zděluje dále, že konán bude v nejbližší době kurs hygieny a ošetřování nemocných a raněných do kteréhož

bude přijato 25 sester a žádá přítomné bratry, aby v té příčině působili na sestry naše, aby se přihlásily.

Br. Zachotina upozorňuje na článek br. Tesáre v posledním čísle "Sokola Amerického" a žádá, aby v té příčině, totiž k uchování mateřské řeči a vzdělání dorostu, Župou bylo působeno; vzato k vědomosti a jakmile bude župní vzdělávací odbor utvořen bude v tom směru dále pokračováno.

Br. Vil. Reichman, starosta Sokola "Vyšehrad" zděluje, že následkem odehodu více bratří k armádě jest jednota "Vyšehrad" neudržitelná a že se pomýšlí ji rozpustiti. Doporučeno, aby bratři zbývající hleděli jednotu udržeti a když by to již možným nebylo, aby připojili se k jednotě jiné.

K výplatě povoleny účty: Za věnec k pomníku Havlíčkovu \$5.00; nájem ze síně \$2.50. Hotovost dnešní činí \$120.52.

Na zdar!

M. Brichta, ž. jednatel.

DOTAZNÍKY NAŠE V ČERVENCI ROZESLANÉ POSLALY NÁM JEDNOTY NÁSLEDUJÍCÍ:

T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, Neb.
Sbor Sokolek v Dallas, Tex.
Sbor Sokolek v San Francisco, Cal.
T. J. S. Chicago, Chicago, Ill.
Sbor Sokolek Libuše, Crete, Neb.
T. J. S. Galveston, Tex.
T. J. S. Slavoj, Chicago, Ill.
Odbor dívek a paní, Long Island City, L. I.
Sbor Sokolek Nová Vlast, Cleveland, O.
T. J. S., Dallas, Tex.
T. J. S. Tyrš, Cleveland, O.
Česko-Americký Sokol, Chicago, Ill. — nevyplněný. —
T. J. S. New York, N. Y.
T. J. S. New York, N. Y. — T. J. S. Schuyler, Neb.

Rozeslaly jsme dotazníky jediné za tím účelem, abychom mohli napsati objektivní a na základech podaných zpráv z jednot spolehlivý přehled práce vykonané pokud české akce se týče a zadostičinění povinností našim občanským vůči nové vlasti naší. Liknavost některých našich činovníků již příslovečná, jak viděti, nám v tom brání. Opakujeme výzvu svou ještě jednou a naposled.

NAŠE SBÍRKY.

Od br. Všeckého z Clevelandu za Sokolstvo, pro
zajatec, dobrovolce atd. \$360.00
Br. Em. Beránek, Chicago, Ill. pro zajatec ve Francii 20.00
Br. J. F. Štěpina, Chicago, Ill., na zakoupení potřeb
pro zajatec 20.00
Sokolská Obec v Americe, pro zmražené a trpící
legionáře ve Francii, místo na vyslání delegace do
New Yorku 200.00

Úhrnem \$600.00

Z toho poslali jsme tři sta dollarů na Sokola a dotyčný výbor pomocný 16 rue de Richelieu v Paříži ve Francii, pro legionáře zmražené, choré a potřebné a za tři sta dollarů nakoupili jsme za pomoci br. Citty, br. Doubka a br. Vokřála i ehoti jeho v různých velkoobchodech obuv, spodní prádlo na zimu a jiné potřeby i poslali našim bratřím, zajatcům ze Srbska ve Francii, to jest takovým, které známe buď osobně, aneb z jejich činnosti sokolské v těžkých dobách zajetí, pobytu v Srbsku, na Korfu, v Itálii a konečně nyní ve Francii. Máme po ruce seznam těchto našich hochů ještě ze Srbska a pracující spolu s místním Pomocným Výborem a Čes. Nár. Besedou Frič konáme práci tu rádi. Veškeré zásluhy naše jdou prostřednictvím Amerického Červeného Kříže a účty i vše druhé kontroluje Pomocný Výbor, jenž jak známo opět nalezá se pod protektorátem Č. N. S. Noviny, četbu různou, knihy atd. sbírá a posílá br. Jos. Vokřál, 1735 W. 18th St., Chicago, Ill.

PÍSEMNICTVÍ.

Francouzsky bez učitele. Nákladem "Slavie" vyšla velepotřebná knížka "Francouzsky bez učitele", která jest určena našim dobrovolníkům a příslušníkům nové armády odvedených branců, kteří v brzké době vyslání budou do Francie, aby tam hájili práva lidskosti a zlomili zpupnost prusáckého militarismu. Knížka obrala si za účel, naučiti naše hochy tolik francouzsky, aby se mohli doptat, seznámit, spřátelit a dorozumět a tak svůj život ve Francii zpříjemnit. Učebnice "Francouzsky bez učitele" sepsána byla známým českoamerickým linguistou, br. Jar. Vikt. Nigrinem, učitelem moderních jazyků na vyšších školách v Chicagu. Autor veden byl při sestavování této knihy snahou, učiniti ji pokud možná malou, ale přitom co možná obsažnou a přehlednou, tak aby ti, kdož se chtějí francouzsky učit, v poměrně krátké době osvojili si co největší zásobu slov, rčení a mluvnických tvarů ke konverzaci potřebných. Za tím účelem omezil se v mluvnické na nejnужnější, vyhnul se všem málo užívaným tvarům, tak na př. subjektivum, a shrnul do knížky hlavně to, co jest potřebí v oživených denních rozhovorech a v různých situacích. Naším vojákům, kteří budou poslání do Francie, jest učebnice tato nepostradatelná a nezbytná, neboť bez znalosti aspoň základních prvků francouzského života ve Francii daleko nebude pro ně míti toli kpřívabu, jako když se budou moci dorozuměti a spřáteliti se svým okolím a s příslušníky bratrského národa francouzského. — Metoda br. Nigrina spočívá na moderních, důkladných základech, jest jasná a pochopitelná, a neučí pouze několika frázím, jak to bývá v jiných učebnicích, nýbrž učí každého tvořiti si věty sám a tím vniknouti do ducha jazyka. Kdo prostuduje tuto knížku, naučí se nejen slušně mluvit francouzsky, nýbrž i tolik, aby mohl čísti noviny a tím se dále zdokonaliti. — Cena této úhledné knihy, jež vyšla v kapesním formátu, byla stanovena na pouhých 5c, tak aby každý, kdo se francouzsky učiti chce si ji zaopatřiti mohl. Objednejte si ji u vašich knihkupeců, nebo přímo u tiskárny Slavie, 2544 So. Millard Ave., Chicago, Ill.

Již tolikrát jsme se na těchto místech, že to s tou naší svobodomyšlností jde nápadně s kopce. A jde a jak rychle. Povázíme-li, že mohou nám někteří bratři, také pokrokoví poslali příspěvky do listu ve směru naprosto zpátečnickém, reakcionářském, kde snahy kněžstva všelických věr po opětném nabytí světské moci nad lidem, jak bývalo ve středověku, se pomijí a doporučuje sblížiti třeba i s katolíky "Orlíky", když jiní mohou se přimlouvati za stafáž pod různými prapory s křížem, aneb kalichem na straně druhé, jen aby množství imponovalo a jakosti i zásadních usnesení se mýjelo, pak věru, že již jest čas, abychom šli do sebe. Těm zpátečnickým Čechům, Moravě a Slezku jsme se smáli, že "u božích hrobů" Sokoly konečně vystřídali museli šicové, aneb veteráni a zde v nové vlasti naší svobodné a volné pomalu již nebudeme míti listu, vlastního slova šiků svobodomyšlných. Tak bývalá Šnajdrova "Dennice Novověku" přestala vycházet, jeden harcovník svobodomyšlný odehází za druhým a právem se stěžuje, že lidé všelici pravdě se vyhýbajíce různá hesla vydávají a karaktery, že již nerozhodují, ba někdy ani chladný rozum, jakoby neplatil. Za Šnajdra byla "Dennice" nejlepším listem svobodomyšlných, nejlepším obhájcem našich snah a strážcem i toho volného rozmachu Sokolstva, jakž Tyrš mu byl dal do vínku. Pak přešla v majetek podílníků "Světa" a tu již český Cleveland svobodomyšlný hodně utrpěl. Dnes pak list zanikl úplně.

Obeznamování širší veřejnosti s prací sokolskou děje se dojista jen úspěšně letáky takovými, jako pod názvem "Tělesná výchova" tento měsíc vydala T. J. S. Komenský v Chicagu, Ill. Jsou tu pozoruhodné články, jako "Matkám

a otcům", "Proto jsem Sokolem", "Nastávajícímu Sokolu", "Zdravotní význam tělocviku" a konečně "O dětském tělocviku." Výběr jest nad míru pečlivý a přispěje do jista k ponaučení o tom co vlastně to naše Sokolství je a jak důležité věnovati se tělesné výchově již od malička. Rozumí se, že hlavně oznámeno jest i kdy se evičí, které hodiny a které dny pro žactvo toho či onoho pohlaví, evičence a evičenky, kdy odbývají se schůze jednoty a kdy lze z knihovny sokolské knihy si vypůjčovati. Jen více takové drobné práce sokolské, více letáček.

ÚSTŘ. VZDĚLÁVACÍ ODBOR SOK. OBCE V AMERICE.

Zápis o ustavující schůzi,

kteřá byla konána v pátek, 7. září 1917 v budově Sok. Chicago.

Schůze byla svolána br. T. Vonáškem, jednatelem Sokolské Obce, který též schůzi zahájil. Přítomni bři: Augustin Raisler, J. B. Dibelka, Jan Zachotina, Karel Krásný, Josef Sliva, Jar. V. Nigrin a Ferd. L. Musil. Nedostavili se bři: Dr. Jos. Pecial, Dr. K. Neuman; sestry: Klára Klausová a Terezie Nováková.

Předsedou zvolen byl jednohlasně br. J. B. Dibelka, jednatelem br. Ferd. L. Musil, 3639 W. 26th St., Chicago.

Ke schůzím zvolena budova "Sokola Chicago" na 24. ul. a Kedzie Ave. Schůze budou konány každý třetí pátek v měsíci, vždy od 8. hodiny večerní. Příští schůze bude v pátek, 21. září t. r.

Jednateli přikázáno, aby dopsal všem Župám a oznámil jim, že Ústřední Vzdělávací Odbor je již ustaven a hotov pracovati, proto aby i každá Župa zorganizovala svůj vzdělávací odbor a ustavení jeho písemně oznámila. Zároveň má každá Župa podati seznam vhodných řečníků, kteří by na požádání byli ochotni přednáseti. Jednatel připomněl, že Župa Střední čekala na ustavení Ústředního Vzdělávacího Odboru, aby pak i ona mohla svůj vzdělávací odbor zorganizovati, k čemuž br. Zachotina připojuje, že by bylo záhodno vyvinouti v Župě Střední veškeru činnost, tak aby v tom ohledu mohla býti vzorem Župám ostatním a ukázati jim cestu.

O příští činnosti nového Ú. V. O. rozpředla se čilá debata, které se účastnili všichni přítomní zástupci. Br. předseda navrhoval uspořádání debatních večírků v jednotách, aby se zvýšil zájem o přednášky; br. Nigrin doporučoval uspořádání přednášek ze zdravotnictví pro širší veřejnost za spolupůsobení Ústředí některých podpůrných a pojišťujících jednot a spolků; br. Zachotina upozorňuje, že pouhé přednášky jsou pro širší obecnost příliš suchopárné a proto že je třeba připojit vždy k přednášce nějaký jiný program: zpěvní, hudební a pod.; br. Krásný informoval zástupce, co všechno si předsevzal bývalý vzdělávací odbor Národní Jednoty Sokolské a co z toho vykonal a co nevykonat, a upozornil, proč některé věci nebylo možno vůbec vykonat, z čehož by si nový Ú. V. S. měl vzít poučení a podle starých zkušeností se zaříditi; br. Vonášek navrhl navázati styky se vzdělávacími odbory jiných jednot a spolků, na př. se "Sdružením Vzdělávacích Klubů Komenských", se "Západní Česko-bratrskou Jednotou" a jejími "Kluby Mládeže" a j. v.

K vůli konečnému vypracování určitého programu bylo zástupcům uloženo, aby do příští schůze přinesl každý svůj vlastní návrh písemně, načež o nich bude porokováno a pak sformulován definitivní program.

Br. Vonášek upozorňuje, že pod pravomoc Ú. V. O. náleží též kočovná knihovna, která se právě nachází u Jednoty v Baltimore, Md.; tutéž žádají nyní v Detroit, Mich. Fond starého vzdělávacího odboru Nár. Jed. Sokolské obnáší nyní \$103.57. Sokolská obec má též stereoskopické obrázky pro přednášky, mezi nimi i obrázky z posledního všesokolského sletu v Praze 1912; tyto obrázky jsou Ú. V. O. k volnému

použití podle potřeby. Příští sjezd Sokolské Obce bude r. 1918 v Clevelandu, Ohio, na němž bude možno projednati též otázku dispozičního fondu Ú. V. O., jehož tento nutně potřebuje, má-li svým úkolům náležitě a se zdarem dostáti.

K účinnějšímu šíření vzdělávací práce má sloužiti náš orgán "Sokol Americký"; k tomu cíli přejí si zástupci, aby v něm byla zvláštní rubrika pro náš Ú. V. O.

Ve schůzi bylo vyměněno mnoho náhledův a návrhů, jak ve vzdělávací činnosti mezi Sokolstvem i širším obecnstvem pokračovati, jejichž konečnou formulaci podáme příště.

Ferdinand L. Musil, jednatel,
3639 W. 26 St., Chicago, Ill.

LISTARNA REDAKCE.

Slovenka: Kratší kurs trvá nejméně rok. Učí se nejprve první pomoci, tělovědě, ošetření, zdravotvědě, dietice, obvazování a dopravě raněných. Není pravda, že by takové ošetřovatelky myly pouze podlahu. Že musí se učit, jet' zcela přirozené a tu pravidelný běh tří let v nemocnici jest jen dobrý. Kupecký učeďník musí také nejdřív měst, otírat pult a p., nežli stane se mláďencem a v Americe nejinak, třeba nebylo kastovníckých pravidel a řádů.

J. T.: Sokolství ve svém celku — po stránce tělesné výchovy a mysle výchovy i osvětové práce — značí pokrok, volnost, svobodu. Zásady a charakter jsou tu na prvním místě. Jakoby se těžko prodával olivový olej s vodou míchaný, tak by velice se čtenáři naší podivili, kdybychom jim předložili tu tvou směs. Humoristickou přílohu ještě nemáme a tak šlo do koše.

M. Č., New York: V Srbsku, ve Skoplje měli i říkali "Biograph" a p., na Rusi říkají "Elektro-teatr", "Kino", inu jako v Čechách.

Tazatel: Ano, připadá na 15. listopad.

N. P. Cleveland, O.: Pošli známku na odpověď i udáme adresu, jakož i poradíme milerádi.

Jos. K., Omaha, Neb.: Není divu, že zubům se taková důležitost přikládá. Žaživací ústroje přeměňují a upravují potravné látky za tím účelem, aby mohly vniknouti dále v tělo a zde byly spotřebovány a zužitkovány k prospěchu živoucího ústrojí. Zuby potravu rozměšávají a sliny pomáhají spolu se žlázami ústními k přeměně látek. Jsou-li špatné, kotlavé aneb schází, děj ten dobře se nekoná, ba různé náklady se špatnými zuby šíří, vzhledem na možný rozklad potravy a množství bakterií v ústech.

A. Z., Texas: Dopisy do listu adresují se pořadateli a nikoliv na tiskárnu. Jest mimo to rázu osobního. Odkládáme.

Bratři! Když zasíláte výpravčímu změnu adresy, neopomeňte napsati též adresu starou a jméno jednoty, ku které patříte. Činí to velké obtíže zvláště v městech, kde je více jednot, aneb kde se člen stěhuje z jednoho státu do druhého. Jest na to stále upozorňováno, ale málo se toho dbá.

TAJEMNÍKŮM!

Veškeré změny v členstvu každého měsíce bud' tež zasílány přímo

Výpravčímu Sokola Amerického

a ne pořadateli, jednatelem neb tajemníku V. V.

Nové, odstouplé, vyloučené a přestěhované členy oznamte Výpravčímu jedině, a nikomu jinému. Při zasílání změn adres udejte též vždy starou adresu. — Toto se týče též členů, kteří sami nové adresy zasílají. Nemůžeme adresu změnit, když nám není udána stará a jméno jednoty, ku které člen patří. Adresujte:

Výpravčí Sokola Amerického,
2150 Blue Island Ave., Chicago, Ill.